मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८३

कर्णाली प्रदेश सरकार

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८३

कर्णाली प्रदेश सरकार

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्‌को कार्यालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

विषयसूची

खण्ड–क: मनसुनजन्य विपद् जोखिम तथा प्रभाव आँकलन १

१. परिचय १

१.१ पृष्ठभूमि १

१.२ उद्देश्य २

१.३ योजना निर्माण प्रक्रिया २

२. विगत दश वर्षको मनसुनजन्य विपद् घटनाको अवस्था विश्लेषण ३

२.१ मनसुनजन्य विपद्को प्रवृत्ति विश्लेषण ३

३. मनसुनजन्य विपद् २०८२ को समीक्षा र सिकाइ ५

३.१ वि.सं. २०८२ को मनसुनको अवस्था ५

३.२ मनसुन २०८२ को प्रभाव ५

३.३ वि.सं. २०८२ को मनसुनजन्य विपद्को पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको अवस्था ६

३.४ मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अवधिमा भएका सिकाइ ७

४. वि.सं. २०८३ सालको मनसुन ऋतुको जलवायु आँकलन ८

४.१ वि.सं. २०८३ सालको मनसुनजन्य विपद्को जोखिम आँकलन १०

४.२ कर्णाली प्रदेशमा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने अनुमानित केसलोड ११

५. मनसुन परिदृष्यको सूचना ११

६. नेतृत्व र सह–नेतृत्व गर्ने निकायहरूको मुख्य जिम्मेवारी १५

७. आपतकालीन अवस्थामा आधारभूत मानवीय मापदण्ड १६

८. पूर्वानुमानमा आधारित विपद् पूर्वकार्य तथा विपद् प्रतिकार्यमा विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ .... १६

९. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्व सूचना प्रणाली १७

खण्ड–ख: विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना १८

१. मुख्य सरोकारवाला १८

२. विपद् प्रतिकार्य ढाँचा १९

३. मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना २०

४. मनसुन प्रतिकार्य कार्ययोजना ३७

खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र ३७

बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र ३८

स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र ४१

शिक्षा विषयगत क्षेत्र ४३

संरक्षण विषयगत क्षेत्र ४४

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र ४६
आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र ४९
खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्र ५४
५. अनुगमन तथा निर्देशन ५८
खण्ड – ग: अनुसूचीहरू ५९
अनुसूची १: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शान्ति सुरक्षा, विपद् व्यवस्थापन शाखा तथा मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण ५९
अनुसूची २: कर्णाली प्रदेश स्थित प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको सम्पर्क विवरण ६०
अनुसूची ३: प्रदेश र जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत रेडियो अपरेटरहरूको विवरण ६१
स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र ६२
शीघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्र ६४
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता विषयगत क्षेत्र ६६
खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्र ६९
बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र ७१
खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र ७४
शिक्षा विषयगत क्षेत्र ७६
संरक्षण विषयगत क्षेत्र ७८
आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र ८०

खण्ड-क:
मनसुनजन्य विपद् जोखिम तथा प्रभाव आँकलन

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

कर्णाली प्रदेश नेपालको भौगोलिक दृष्टिले अत्यन्त जटिल, विकट तथा विपद् जोखिमयुक्त प्रदेशमध्ये एक हो। उच्च हिमाली तथा पहाडी भू-भाग, कमजोर भू-संरचना, भिरालो जमिन, कमजोर पूर्वाधार पहुँच, अव्यवस्थित सडक निर्माण, जलवायु परिवर्तनको प्रभाव तथा वातावरणीय असन्तुलनका कारण यस प्रदेशमा विभिन्न प्राकृतिक तथा गैह्रप्राकृतिक विपद्को जोखिम उच्च रहेको छ। प्रत्येक वर्ष मनसुनजन्य विपद्, विशेषगरी बाढी, पहिरो, डुबान, चटयाङ, आगलागी, सडक दुर्घटना, महामारी तथा खडेरीजस्ता घटनाबाट जनधन, भौतिक संरचना, कृषि उत्पादन तथा सार्वजनिक सेवामा उल्लेखनीय क्षति पुग्ने गरेको छ।

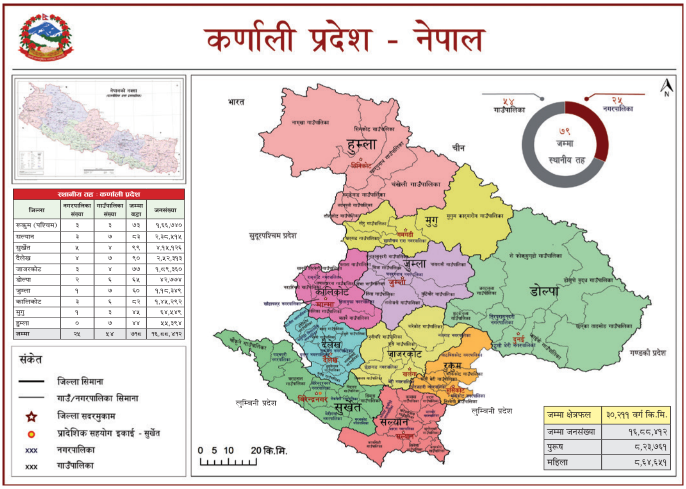

नेपालमा दक्षिण एसियाली मनसुनी प्रणालीअन्तर्गत हिन्द महासागर र बङ्गालको खाडीबाट उत्पन्न हुने मनसुन सामान्यतया जेठको अन्त्यतिर देशमा प्रवेश गरी चार महिना-सम्म सक्रिय रहने गर्दछ। कर्णाली प्रदेशको भौगोलिक बनावट, कमजोर भू-धरातल तथा नदी प्रणालीका कारण मनसुनको अवधिमा हुने अत्यधिक वर्षाले यहाँका विभिन्न जिल्लाहरूमा बाढी, पहिरो, सडक अवरोध, नदी कटान तथा बस्ती जोखिमका घटनाहरू बारम्बार दोहोरिने गरेका छन्। विशेषगरी जाजरकोट, रुकुम पश्चिम, सल्यान, कालिकोट, जुम्ला, हुम्ला, मुगु र डोल्पा जिल्लाहरू मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिममा रहेका छन्।

वार्षिक वर्षाको अधिकांश हिस्सा मनसुन अवधिमै पर्ने हुँदा जल उत्पन्न विपद्को जोखिम अझ बढी हुने गरेको छ। पछिल्ला वर्षहरूमा छोटो अवधिमा हुने अत्यधिक वर्षा, आकस्मिक बाढी तथा पहिरोका घटनामा वृद्धि भएको देखिन्छ। साथै, भौगर्भिक अध्ययनबिना निर्माण गरिएका

सडक, अव्यवस्थित बस्ती विस्तार, खोलानाला अतिक्रमण, वन विनाश तथा प्राकृतिक स्रोतको अनियन्त्रित दोहनले समेत विपद्को जोखिमलाई थप बढाएको छ।

जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमीय प्रणालीमा देखिएको अनिश्चितता, अत्यधिक वर्षा तथा तापक्रममा हुने उतारचढावले कर्णाली प्रदेशमा मनसुनजन्य विपद्को प्रभाव र जोखिम झन् जटिल बन्दै गएको छ। यस परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै सम्भावित मनसुनजन्य विपद्को प्रभावकारी पूर्वतयारी, प्रतिकार्य, समन्वय तथा उद्धार व्यवस्थापनका लागि मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (MPRP) अद्यावधिक गर्नु आवश्यक रहेको छ।

१.२ उद्देश्य

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मुख्य उद्देश्य यस प्रदेशमा मनसुन अवधिभर हुन सक्ने सम्भावित प्रकोपहरूको आँकलन गरी आवश्यक तयारी गर्ने तथा प्रतिकार्यका लागि न्यूनतम आधारहरू तयार गर्नु रहेको छ। साथै अन्य उद्देश्यहरू निम्न अनुसार रहेका छन्। यस योजनाका मुख्य-मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्ः-

(क) २०८३ सालको मनसुन पूर्वानुमानका आधारमा सम्भावित जोखिम आँकलन गरी योजना निर्माण गर्ने।

(ख) विपद् जोखिम आँकलनको आधारमा विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्या गर्भवती, सुत्केरी महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समेत पूर्वानुमान गर्ने।

(ग) सरोकारवाला निकायहरूको मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना एकीकृत गर्ने तथा मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा समन्वयात्मक तथा एकीकृत लगइनहरू तय गरी सोही अनुरूप कार्यान्वयन गरी मानवीय, भौतिक र आर्थिक क्षति न्यूनीकरण गर्ने।

(घ) जिल्ला र स्थानीय तहको मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना बनाउन आधारप्रदान गर्ने।

(ङ) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका कार्यहरूमा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी स्पष्ट बनाउने।

१.३ योजना निर्माण प्रक्रिया

प्रदेशका सम्बद्ध मन्त्रालय, आयोग, सुरक्षा निकाय, निर्देशनालय, कार्यालय, सङ्घसंस्था, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, विकास साझेदार समेतको सहकार्य र सहभागितामा यो योजनाको तर्जुमा प्रक्रियाको थालनी गरिएको थियो। योजना तर्जुमा कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउन मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको संयोजकत्व र सम्बद्ध निकाय तथा सङ्घ-संस्थाहरूको सहयोगमा यस योजना तर्जुमा गरिएको हो। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि सबै निकाय, विषयगतक्षेत्र, विकास साझेदारहरूलाई जिम्मेवार बनाउन यस प्रदेश सरकारका विषयगत मन्त्रालय, सुरक्षा निकायहरू, विकास

साझेदार, मानवीय सहायताका क्षेत्रमा कार्यरत, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सङ्घसंस्थाहरूसँग छलफल र अन्तरसंवादबाट प्राप्त सुझाव समावेश गरी देहायको प्रक्रियाअनुसार यो योजना तयार गरिएको हो।

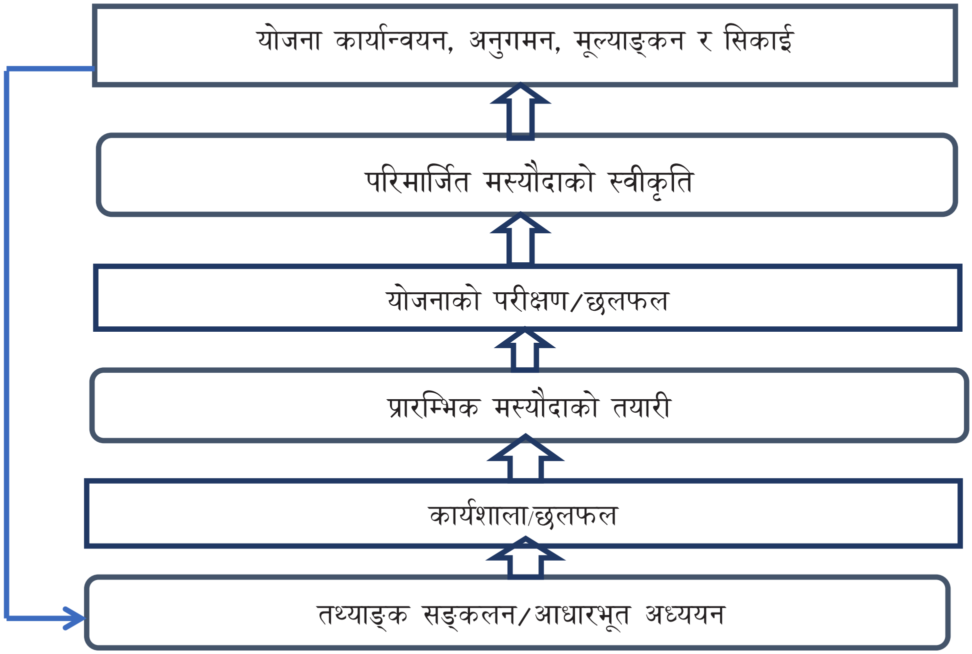

स्रोत:विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन (प्रथम संशोधन), २०७६ नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय

योजना तर्जुमाको चरणमा जिल्ला स्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तर्जुमा गरेका जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई तथ्याङ्क सङ्कलनको आधार मान्दै उपर्युक्त प्रक्रिया अनुरूप प्रदेशका विषयगत मन्त्रालय, सुरक्षा निकाय, विकास साझेदार, मानवीय सहायताका क्षेत्रमा क्रियाशील सङ्घसंस्था र विषयगत क्षेत्रसँग बैठक, छलफल र अन्तरसंवाद गरी पृष्ठपोषण लिइएको थियो।

२. विगत दश वर्षको मनसुनजन्य विपद् घटनाको अवस्था विश्लेषण

२.१ मनसुनजन्य विपद्को प्रवृत्ति विश्लेषण

कर्णाली प्रदेश सातवटा प्रदेशमध्ये बहुप्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको छ। नेपालको कमजोर भौगोलिक बनावट, जलवायुको अवस्था, वर्षातको प्रकृति एवम् प्रवृत्ति, जलवायु परिर्वतन, प्राकृतिक स्रोतहरूको अत्यधिक दोहन, जोखिमको आँकलन र वातवरण प्रभावको अध्ययनबिना हुने विकासका कार्यहरूले गर्दा बाढी, पहिरो, हिमताल विस्फोट, हिमपहिरो, भारी वर्षाजस्ता जलवायु तथा

मनसुनजन्य प्रकोपहरूका घटनाहरूको बारम्बारता र प्रभाव बढिरहेको छ। जसले गर्दा धेरै जनसङ्ख्यालाई प्रभावित गर्ने क्रम पनि बढिरहेको छ।

प्रदेशको मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८२ निर्माणका लागि गृह मन्त्रालयको वि.सं.२०७२ देखि २०८२ सम्मको तथ्याङ्कलाई विश्लेषण र राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको विपद् पोर्टललाई विश्लेषण गर्दा यस प्रदेशमा वर्षायामका मुख्य प्रकोपहरू क्रमशः पहिरो, चटयाङ्ग र भारी वर्षा रहेका छन् र देहाय बमोजिमका प्रकोपहरूको विश्लेषण गरिएको छ।

तालिका १: मनसुनजन्य विपद्बाट भएको क्षतिको १० वर्षको तथ्याङ्क

अवधि	घटना	घटना सङ्ख्या	मृत्यु	वेपत्ता	घाइते	पूर्वाधारको क्षति	पशु चौपाया	अनुमानित क्षति
वि.सं.२०७२ देखि २०८२ सम्मको	बाढी	१६२	४४	२२	२२	४५	१६७	२५१७४७००
	भारी वर्षा	३३१	१३	०	६०	१८९	५६३	३६९३०३३००
	पहिरो	५३२	१९२	३८	१७२	७९९	४१५	५९७०१४००
	चटयाङ्ग	३८२	५८	०	४३४	८	२९२३	३६६२४३०
जम्मा		**१४०७**	**३०७**	**५९**	**६८८**	**१०४१**	**४०६८**	**१२५४६८८३०**

स्रोत: https://bipadportal.gov.np/incidents/

तालिका २: मनसुनजन्य विपद्बाट भएको क्षतिको १ वर्षको तथ्याङ्क

अवधि	घटना	घटना सङ्ख्या	मृत्यु	वेपत्ता	घाइते	पूर्वाधारको क्षति	पशु चौपाया	अनुमानित क्षति
वि.सं. २०८१-२०८२	बाढी	४४	१	१	०	८	९	११०४६७००
	भारी वर्षा	८३	०	०	३	२५	३९	५६५०००
	पहिरो	१०९	७	०	६	१४	२३	१८७२००००
	चटयाङ्ग	७६	४	०	५०	०	४१३	१०८००००
जम्मा		**३१२**	**१२**	**१**	**५९**	**४७**	**४८४**	**३१४११७००**

स्रोत: https://bipadportal.gov.np/incidents/

३. मनसुनजन्य विपद् २०८२ को समीक्षा र सिकाइ

३.१ वि.सं. २०८२ को मनसुनको अवस्था

मनसुन अवधिमा प्रदेशभर कुल वर्षा सरदर वर्षाको ९० प्रतिशत मात्र रह्यो। देशका अधिकांश भागहरूमा अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम सरदरभन्दा माथि मापन गरिएको थियो। नेपालमा सामान्यतया मनसुन १३ जुनमा सुरु भई २ अक्टोबरमा समाप्त हुन्छ। २०८२ सालमा मनसुन आगमन मितिभन्दा १५ दिन अगाडि (मे २९) पूर्वी नेपालमा प्रवेश गरेको थियो भने पूर्वी नेपालबाट अक्टोबर १० मा बाहिरिएको थियो, जुन सामान्यभन्दा ८ दिन ढिलो हो। गत वर्ष मनसुनको कुल अवधि १३५ दिन रहेको थियो, जुन सरदर मनसुन अवधि (११२ दिन) भन्दा २३ दिन बढी हो।

३.२ मनसुन २०८२ को प्रभाव

मनसुन सुरु हुनुअघि नै, २०८२ जेठ ७ गते, समग्र मनसुन ऋतुको प्रारम्भिक आँकलन गरिएको थियो र असार १७ गते उक्त आँकलनलाई अद्यावधिक गरिएको थियो। कर्णाली प्रदेशमा विगत १० वर्षको अवधिमा विभिन्न प्रकारका विपद् घटनाहरूबाट उल्लेखनीय मानवीय, भौतिक तथा आर्थिक क्षति भएको देखिन्छ। उपलब्ध तथ्याङ्क अनुसार प्रदेशभर कुल ६८२ जनाको मृत्यु, १,४७५ जना घाइते तथा ७४ जना बेपत्ता भएका छन्। यस अवधिमा करिब ४०,०७८ परिवार प्रभावित भएका छन् भने २८,२२६ वटा घर पूर्ण रूपमा क्षति भएका छन्। त्यसैगरी ५,४६५ वटा चौपाया क्षति भएको अभिलेख रहेको छ। विपद्का कारण प्रदेशभर करिब रू.३ अर्ब ५५ करोड ३८ लाख ५० हजार ५४० बराबरको अनुमानित क्षति भएको देखिन्छ।

जिल्लागत रूपमा हेर्दा, रूकुम (पश्चिम भाग) जिल्लामा सबैभन्दा बढी आर्थिक तथा भौतिक क्षति भएको देखिन्छ, जहाँ करिब रू. २ अर्ब ५३ करोडभन्दा बढी अनुमानित क्षति भएको छ। यस जिल्लामा १६,६८८ घर पूर्ण रूपमा क्षति भएको तथ्याङ्कले विपद्को गम्भीरता स्पष्ट गर्दछ। त्यस्तै, जाजरकोट जिल्लामा सबैभन्दा बढी १८५ जनाको मृत्यु भएको छ भने २४,७६४ परिवार प्रभावित भएका छन्। विशेषगरी २०८० सालको भूकम्पले जाजरकोट र रूकुम (पश्चिम भाग)मा ठूलो मानवीय तथा भौतिक क्षति पुऱ्याएको सन्दर्भ यस तथ्याङ्कबाट स्पष्ट हुन्छ।

अन्य जिल्लाहरूमा पनि विपद्को प्रभाव उल्लेखनीय रहेको देखिन्छ। हुम्ला, जुम्ला, कालिकोट, डोल्पा तथा मुगु जिल्लामा प्राकृतिक तथा भू-जन्य विपद्का कारण मानवीय क्षति, पशुचौपाया नोक्सानी तथा घर क्षतिको अवस्था देखिएको छ। विशेषगरी दुर्गम तथा भौगोलिक रूपमा

संवेदनशील जिल्लाहरूमा पूर्वतयारी, सुरक्षित पूर्वाधार निर्माण तथा शीघ्र उद्धार तथा पुनःस्थापनाको आवश्यकता अझ बढी देखिन्छ।

जिल्ला	मृत्यु	घाइते	बेपता	प्रभावित परिवार	पूर्ण घर क्षति	चौपाया क्षति	अनुमानित क्षति
दैलेख	४५	२५९	२	२५८८	९२	२३६	४९२२६५००
डोल्पा	४७	७२	१४	३३	५३	११४	८९७४३८००
हुम्ला	५०	५६	३	१५६	१८३	२५७	१२१३४७७९०
जाजरकोट	१८५	३१८	८	२४७६४	९८५०	९३१	१६५९१०००
जुम्ला	५१	६०	५	८६२	३७८	२०७८	१३८१५६९३०
कालिकोट	८८	१२७	२८	१८१	३१३	३६५	५७९५१२००
मुगु	३०	३६	४	१०७	२३४	६५८	६४२९४८५०
रूकुम (पश्चिम भाग)	१०२	३५२	३	१००४३	१६६८८	२२६	२५३१९८२१००
सल्यान	४४	९४	४	११३९	२८९	२९७	१५९६५४३५०
सुर्खेत	४०	१०१	३	२०५	१४६	३०३	३२४९०२०२०
जम्मा	**६८२**	**१४७५**	**७४**	**४००७८**	**२८२२६**	**५४६५**	**३५५३८५०५४**

स्रोत विपद् पोर्टल

३.३ वि.सं. २०८२ को मनसुनजन्य विपद्को पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको अवस्था

मनसुनजन्य विपद्को जोखिम तथा क्षति न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको नेतृत्वमा कार्यदल गठन गरी वर्षेनी मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिँदै आएको छ। यसै सन्दर्भमा वि.सं. २०८२ को जोखिम आँकलनका आधारमा मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना तयार गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको थियो। पूर्वतयारीका क्रममा नेपाल सरकारका विषयगत क्षेत्र (cluster) सँग सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, संयुक्त राष्ट्रसङ्घ अन्तर्गतका निकाय, मानवीय क्षेत्रका सङ्घसंस्था तथा निजी क्षेत्र (र्‍याफ्टिङ व्यवसायी, ड्रोन सेवा प्रदायक, वायुसेवा सञ्चालक सङ्घ नेपाल, सञ्चार संस्था, पर्यटन व्यवसायी आदि) सँग समन्वय गरी आवश्यक सहयोग सुनिश्चित गरिएको थियो।

मनसुनजन्य विपद्का घटनाबाट जोखिममा परेकालाई नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल र स्वयंसेवकबाट हेलिकप्टरमार्फत र स्थलगत उद्धार गरिएको थियो।

घाइतेहरूलाई तत्काल अस्पताल पुऱ्याई निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गरिएको थियो। बाढी, पहिरो तथा डुबानबाट प्रभावित नागरिकका लागि स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनुका साथै विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रय, खाद्य तथा गैह्रखाद्य सामग्री, स्वास्थ्य सेवा र आपत्कालीन शिक्षा सञ्चालनमा विषयगत समूह र साझेदार निकायहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रह्यो।

विपद्का कारण अवरुद्ध भएका सडक, राजमार्ग, विद्युत, खानेपानी तथा सञ्चार जस्ता आधारभूत सेवाहरू तत्काल मर्मत गरी पुनः सञ्चालनमा ल्याइयो र विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आवास निर्माणका लागि आवश्यक रकम उपलब्ध गराइयो।

मनसुन अवधिमा केही क्षेत्रमा सुक्खापन देखिएपछि मधेश प्रदेशलाई विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरी खानेपानी वितरण लगायतका समाधानका कार्यक्रम सञ्चालन गरियो। साथै, असोज १७-२० को अविरल वर्षाका कारण बढी प्रभावित इलाम जिल्लालाई पनि विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिएको थियो।

३.४ मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अवधिमा भएका सिकाइ

(क) निजी क्षेत्र, सञ्चार माध्यम, सङ्घसंस्था, नागरिक समाज तथा जिम्मेवार निकायहरूसँग कार्ययोजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म सहकार्य गर्दा समन्वय थप प्रभावकारी र सहज हुने।

(ख) विपद् पश्चातको खोज, उद्धार तथा राहत कार्यका लागि ड्रोन, हेलिकोप्टर, र्‍याफ्ट-बोट तथा अन्य अत्यावश्यक खोज उद्धार सामग्रीको पर्याप्त व्यवस्था हुनुपर्ने।

(ग) भारी तथा अति भारी वर्षाको पूर्वानुमान लगत्तै कमाण्ड सेन्टर स्थापना र सञ्चालन, उच्च शतर्कता र पूर्वतयारी सुदृढ गर्नुपर्ने। यातायात तथा पारवहन क्षेत्रमार्फत यात्रुलाई मौसम पूर्वानुमान, जोखिम अवस्था र सावधानीबारे जानकारी गराउनुका साथै सम्बन्धित निकायबाट एड्भाइजरी कडाईका साथ लागु गर्दा जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्ने। जोखिमअनुसार सवारी साधनको आवत-जावत नियन्त्रण गर्न सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्दा दुर्घटना तथा क्षति न्यूनीकरणमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने।

(घ) आधुनिक सूचना प्रविधि र सञ्चार माध्यमको अधिकतम प्रयोगले जनचेतना अभिवृद्धि, पूर्वसूचना/चेतावनी र तथ्यपरक सूचना प्रवाह भई विपद् व्यवस्थापन थप प्रभावकारी हुने।

(ङ) भारी/अति भारी/धेरै भारी वर्षाको सम्भावना हुँदा नेपाल टेलिकम, एनसेलमार्फत SMS, CRBT, IVR, CBS इत्यादि प्रयोग गरी सूचना प्रवाह गर्दा पूर्वसूचना जनस्तरसम्म छिटो पुग्न गई पूर्वकार्य तथा प्रतिकार्य सहज हुने।

(च) स्काउट तथा निजी/सामुदायिक विद्यालयहरूसँग सहकार्य गरी विद्यालयमार्फत सूचना प्रवाह गर्दा बालबालिका र अभिभावकसम्म चेतावनी प्रभावकारी रूपमा पुग्ने।

(छ) अफवाह तथा भ्रामक सूचनाको सम्बोधन र नियमन गर्नुपर्ने।

४. वि.सं. २०८३ सालको मनसुन ऋतुको जलवायु आँकलन

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले मनसुन ऋतुमा देशका अधिकांश स्थानमा सरदरभन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको उल्लेख गरेको छ। यस मनसुनको अवधिमा कर्णाली प्रदेशका दक्षिणी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशका अधिकांश भू-भाग, मधेश प्रदेशका पूर्वी भू-भाग र कोशी प्रदेशका दक्षिणी भू-भागमा सरदरभन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना ५५% देखि ६५% रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेशका अधिकांश भू-भाग, मधेश प्रदेशका पश्चिमी भू-भाग र कोशी प्रदेशका मध्य भू-भागमा सरदरभन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना ४५% देखि ५५% रहेको छ। त्यसैगरी कर्णाली प्रदेशका उत्तरी भू-भाग तथा कोशी प्रदेशका उत्तरी भू-भागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ भने देशका बाँकी भू-भागमा सरदरभन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

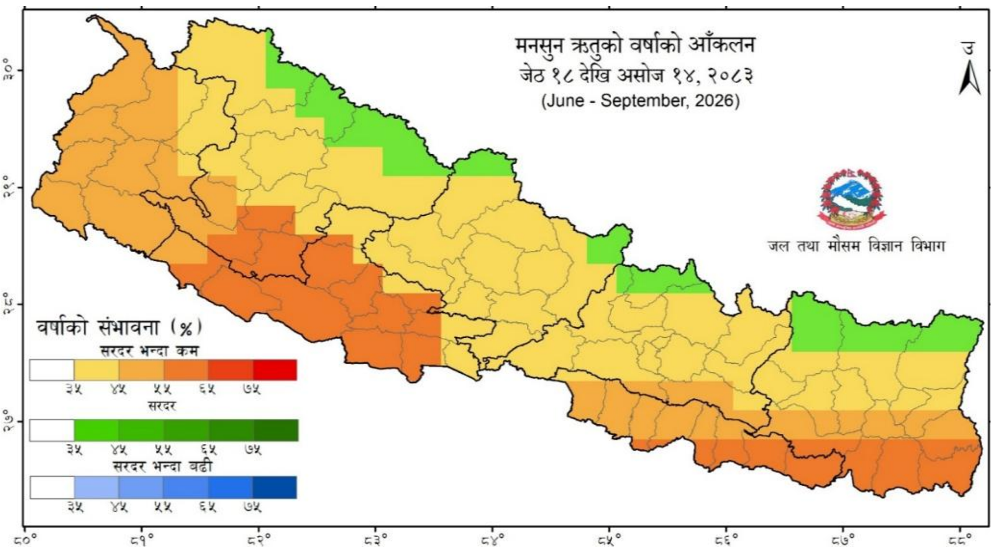

चित्र : वि.सं. २०८३ को मनसुन ऋतुको वर्षाको आकलन

मनसुनको अवधिमा अधिकतम तापक्रमको सम्बन्धमा देशभर सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना रहको छ। सुदुरपश्चिम प्रदेशका उत्तर-पूर्वी भू-भाग, कर्णाली प्रदेशका उत्तरी भू-भाग, लुम्बिनी प्रदेशका पश्चिमी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशका उत्तर-पूर्वी तथा दक्षिणी भू-भाग, बागमती प्रदेशका पश्चिमि भू-भाग, मधेश प्रदेशका पूर्वी तथा पश्चिमी भू-भाग र कोशी प्रदेशका पूर्वी तथा दक्षिणी

भू-भागमा अधिकतम तापक्रम सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना ५५% देखि ६५% रहेको छ। कोशी प्रदेशका मध्य भू-भाग तथा सुदुरपश्चिम प्रदेशका पूर्वी भू-भागमा अधिकतम तापक्रम सरदरभन्दा बढी रहने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ भने देशका बाँकी भू-भागमा सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना ४५% देखि ५५% रहने आँकलन विभागले गरेको छ।

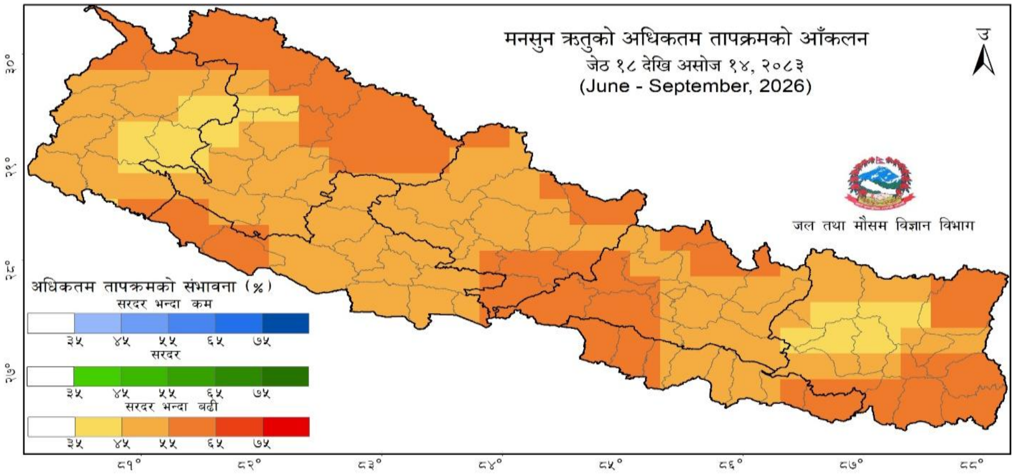

चित्र: वि.सं. २०८३ को मनसुन ऋतुको अधिकतम तापक्रमको आकलन

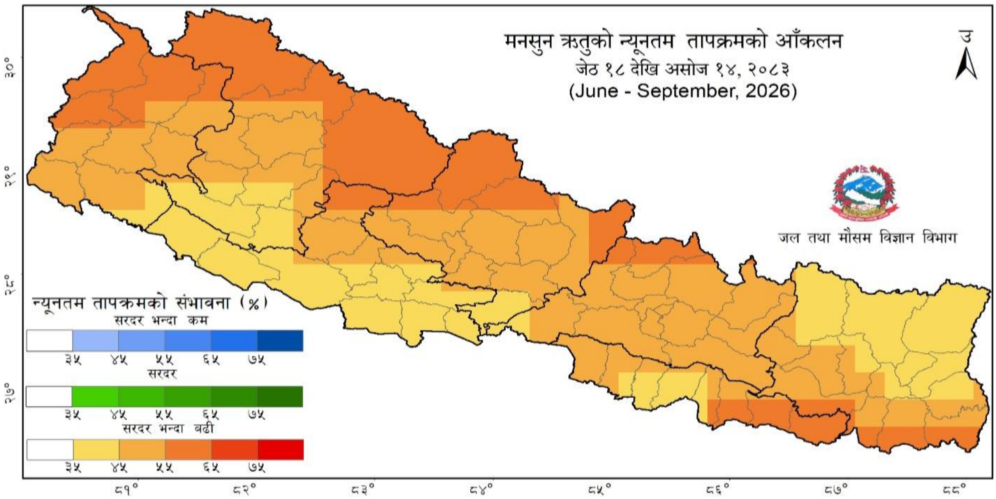

चित्र: वि.सं. २०८३ को मनसुन ऋतुको न्यूनतम तापक्रमको आकलन

न्यूनतम तापक्रमको सम्बन्धमा पनि देशभर सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना रहेको छ। सुदुरपश्चिम प्रदेश, कर्णाली प्रदेश र बागमती प्रदेशका उत्तरी भू-भागहरू, मधेश प्रदेशका पूर्वी भू-भाग र कोशी प्रदेशका दक्षिणी भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना

५५% देखि ६५% रहेको छ। कर्णाली प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र गण्डकी प्रदेशका दक्षिणी भू-भागहरू, मधेश प्रदेशका मध्य भू-भाग र कोशी प्रदेशका मध्य तथा उत्तरी भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ भने देशका बाँकी भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदरभन्दा बढी हुने सम्भावना ४५% देखि ५५% रहने पूर्वानुमान विभागको गरेको छ।

४.१ वि.सं. २०८३ सालको मनसुनजन्य विपद्को जोखिम आँकलन

यस वर्ष मनसुन ऋतुको अवधिमा देशैभर सरदरभन्दा कम वर्षा रहने सम्भावना विगतको तुलनामा कम रहेको भएतापनि सरदर तापक्रम वृद्धि हुन सक्ने आँकलनले केही उच्च हिमाली स्थानहरूमा हिमताल विस्फोटन भई तल्लो तटीय क्षेत्रमा बाढी, पहिरो, डुबान, जमिन कटान तथा आकस्मिक बाढी जस्ता मनसुनजन्य विपद्को जोखिम अधिक हुने सम्भावना रहेको छ। त्यसैगरी उक्त अवधिमा दैनिक तापक्रममा वृद्धि हुने सम्भावना अधिक रहने आँकलनले देशको दक्षिणी तराई भू-भागमा सर्वसाधारण अत्यधिक गर्मी वा तातो हावाको लहर (लु) बाट समेत प्रभावित बन्ने सम्भावना रहेको आँकलन गर्न सकिन्छ। यस वर्षको मनसुनको पूर्वानुमान सन् २०१४, २०१६ र २०२२ का मनसुन मौसमसँग मिल्दोजुल्दो देखिन्छ। समग्रमा यस वर्षको मनसुनको अवधिमा मनसुनजन्य विपद्बाट देशभर करिब ५१,८६८ घरधुरीका २,२६,६६१ जनसङ्ख्या प्रभावित हुने आँकलन गरिएको छ। एक हजारदेखि चार हजार घरपरिवार प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ, जुन सबैभन्दा खराब अवस्थाको परिदृश्यको करिब १० प्रतिशत बराबर हो। प्रदेश तथा स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी गर्न सहज होस् भन्ने अभिप्रायःले प्रदेशगत विश्लेषण गरी विपद् जोखिम आँकलन निम्न अनुसार गरिएको छ।

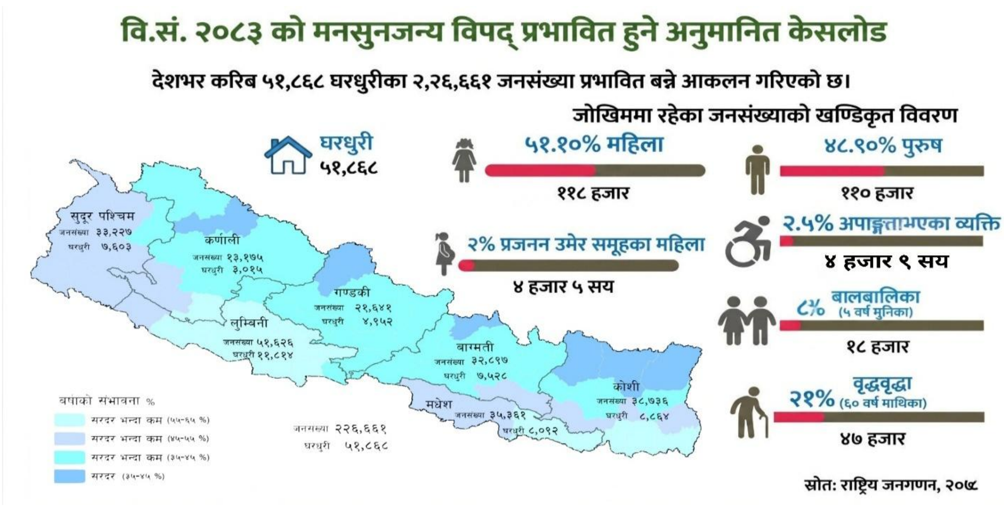

चित्र नं. ११ : वि.सं. २०८३ को मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने अनुमानित केसलोड

४.२ कर्णाली प्रदेशमा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने अनुमानित केसलोड

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले गरेको प्रक्षेपणमा मनसुनको अवधिभरमा यस प्रदेशको दक्षिणी भू-भागमा सरदरभन्दा निकै कम र उत्तरी भू-भागमा पनि सरदरभन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको आँकलन गरेको छ। कर्णाली प्रदेशमा विपद्बाट प्रभावित हुने सर्वसाधारणको केसलोड निम्न अनुसार रहने अनुमान गरिएको छः

तालिका : कर्णाली प्रदेशमा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने केसलोड

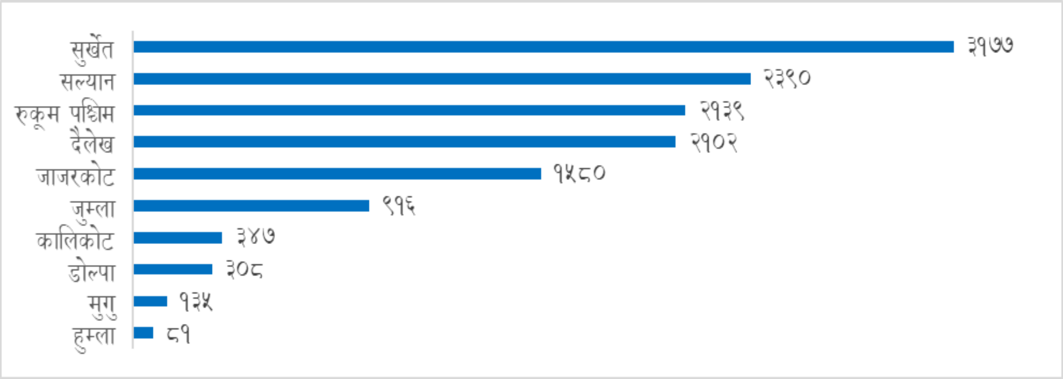

प्रत्यक्ष प्रभावित हुन सक्ने करिब ३,०१५ घरपरिवारका १३,१७५ जनसंख्या रहेको

५. मनसुन परिदृष्यको सूचना

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले सामान्यतया बैशाख महिनामा आगामी वर्षामा समग्र वर्षाको अवस्थाको अनुमान (मनसुन आउटलुक) उपलब्ध गराउँछ। प्रदेश तथा जिल्ला स्तरमा यसको खबर रेडियो, टिभि, अनलाइन मिडिया र ईमेल आदिका माध्यमबाट मनसुन सक्रिय हुनभन्दा करिब १ महिना अगावै प्राप्त गर्न सकिनेछ। मनसुन परिदृष्यको सूचना प्राप्त भएपछि देहाय बमोजिमका गतिविधिहरू कार्यान्वयन गरिनेछन्।

(क) यो जानकारी प्रदेश तथा जिल्लामा प्राप्त भएपछि सम्बन्धित विषयक्षेत्रका प्रमुख तथा सरोकारवालासँग परामर्श गरी प्रदेश स्तरमा मनसुन अवधिमा हुनसक्ने प्रभावको अनुमान गर्ने।

(ख) प्रदेश र जिल्ला स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाहरूको कार्यान्वयन गर्ने।

(ग) प्रदेश तथा जिल्ला स्तरका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरूलाई थप सक्रिय बनाउने।

(घ) प्रदेश र जिल्ला स्तरमा रहेका बाढी र वर्षामापन केन्द्रको मर्मतसम्भार गरी सञ्चालनमा ल्याउने।

(ङ) विपद्का समयमा सुरिक्षत स्थानान्तरणका लागि खुल्लाक्षेत्र तथा उद्धार कार्यका लागि पहिचान गरिएका हेलिप्याडहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।

(च) मनसुनजन्य विपद्लाई लक्षित गरी संयुक्त नमुना घट्ना अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

(छ) आवश्यक पर्ने खोज, उद्धार र राहत सामग्रीहरूको खरिद, भण्डारण तथा तयारी अवस्थामा राख्ने।

मौसम विशेष बुलेटिन

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आगामी सात दिन (सामान्यतया आगामी तीन दिनदेखि सात दिनसम्म) मा ठूलो वर्षा हुन सक्छ र त्यसले बाढी, पहिरो लगायतका विपद् हुन सक्छ भन्ने मौसम विशेष बुलेटिन मौसमी प्रणाली सिर्जना हुने अवस्थामा मात्रै उपलब्ध गराउँछ। उक्त बुलेटिनमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान तथा मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट प्रदेश तथा जिल्ला स्तरमा हुन सक्ने वर्षा तथा बाढी र पहिरोको जोखिमलाई इंकित गरिएको हुन्छ।

प्रदेश तथा जिल्ला स्तरमा यसको खबर रेडियो, टिभि, अनलाइन मिडिया र ईमेलका माध्यमका साथै विभाग र यस मातहतका कार्यालयबाट सोझै पनि प्राप्त गर्न सकिनेछ। वर्षा लागेपछि यो खबर जुनसुकै दिनमा पनि आउन सक्छ। यो खबर पाएपछि आगामी सात दिन, पाँच दिन, तीन दिन तथा २४ घण्टाभित्रको जुनसुकै समयमा पनि भारी वर्षा सुरु हुन सक्छ। त्यसैले मौसम विशेष बुलेटिन सूचना प्राप्त भएपछि देहाय बमोजिमका गतिविधिहरू कार्यान्वयन गरिने छन्।

(क) मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट आउने आगामी सूचनाको बारेमा चनाखो रहन सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई सजग रहन सूचना प्रवाह गर्ने।

(ख) अनुमानित मौसम तथा विपद् जोखिम अवस्थाको जानकारी प्रदेश तथा जिल्ला स्तरको आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट विद्यमान पूर्वसूचना प्रवाह संयन्त्रको प्रयोग गरि जोखिम क्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदायका व्यक्तिहरूसम्म पुऱ्याउने।

(ग) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका, वृद्धवृद्धा, बालबालिका लगायतका जोखिममा रहेका समुदाय तथा व्यक्तिहरूसम्म जानकारी पुऱ्याउन उपयुक्त माध्यम र रणनीति अपनाउने।

(घ) स्थानीय तवरमा बाढी तथा पहिरो जोखिमको निगरानीबाट वा अरू सूचकका आधारमा बाढी तथा पहिरो जाने सम्भावना छ भन्ने जानकारी प्राप्त भएमा जोखिममा रहेका समुदायलाई सर्न तथा सम्भव हुने धनमालसहित सुरक्षित स्थानमा तत्कालै स्थानान्तरण गर्न पहल गर्ने।

(ङ) खोज तथा उद्धारमा खटिने जनशक्तिहरूलाई आवश्यक परेको खण्डमा तत्काल परिचालित हुनका लागि सामग्री सहित तयारी अवस्थामा रहन जानकारी गराउने।

(च) सरकारी तथा गैह्रसरकारी निकायहरूका जिल्ला तथा प्रदेश गोदाममा रहेका मौज्दात राहत सामग्रीहरूको भण्डारण तथा अवस्थाको चेकजाँच गर्ने।

(छ) जोखिमको जानकारी प्राप्त भएपछि सम्भव भएसम्म जोखिम कम गर्ने लगइन तथा गतिविधि, जोखिम क्षेत्रमा रहेका बासिन्दालाई अन्यत्र सार्ने र जोखिम क्षेत्रमा आवतजावत बन्द गर्ने उपायहरू अपनाउन पहल गर्ने।

तीन दिने मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आगामी तीन दिनमा ठूलो वर्षा हुन सक्छ र त्यसले बाढी तथा पहिरो हुन सक्छ भन्ने अनुमान उपलब्ध गराउँछ। जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान तथा तथा मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान बुलेटिनले प्रदेश तथा जिल्ला स्थित खोला तथा नदीलाई रातो रंगले इंकित गर्दै बाढी, पहिरो तथा वर्षाको उच्च जोखिममा रहेको प्रक्षेपण गर्नुका साथै जल तथा मौसम विज्ञान विभागको गणितीय मौसम पूर्वानुमान मोडेल (Numerical Weather Prediction-NWP) तीन दिने वर्षा पूर्वानुमानले आगामी २४ घण्टादेखि ७२ घण्टा अवधिमा अति भारी वर्षा (१५० मी.मी. भन्दा बढी) हुने प्रक्षेपण गर्ने गर्दछ।

प्रदेश तथा जिल्ला स्तरमा यसको खबर रेडियो, टिभी, अनलाइन मिडिया, ईमेलका साथै विभाग र यस मातहतका कार्यालयबाट सिधै ३ दिने मौसम पूर्वानुमान सूचना प्राप्त गर्न सकिनेछ। वर्षा लागेपछि यो खबर जुनसुकै दिनमा पनि आउन सक्छ। यो खबर प्राप्त भएपछि आगामी तीन दिनभित्र जुनसुकै समयमा भारी वर्षा सुरु हुन सक्छ। यसमा यति समयभित्रै बाढी तथा पहिरो जान सक्छ वा ढुङ्गा खस्न सक्छ भन्ने यकिन गर्न सकिने चाहिँ हुँदैन। त्यसैले ३ दिने बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन सूचना प्राप्त भएपछि देहायबमोजिमका गतिविधिहरू कार्यान्वयन गरिनेछन्।

(क) मौसम पूर्वानुमान सूचनाको बारेमा चनाखो भई समय-समयमा विभागबाट अद्यावधिक सूचना लिई सम्बन्धित सबैलाई सजग गराउने।

(ख) अनुमानित मौसम र विपद् जोखिम अवस्थाको जानकारी विभिन्न तहका आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट पूर्वसूचना तथा आपत्कालीन सञ्चार संयन्त्रको प्रयोग गरी सम्बन्धित जोखिम समुदायसम्म पुऱ्याउने।

(ग) विभिन्न प्रकारको अपाङ्गता भएका, वृद्धवृद्धा, बालबालिका लगायतका जोखिममा रहेका समुदायसम्म जानकारी पुऱ्याउन उपयुक्त माध्यम र विधि अपनाउने।

(घ) स्थानीय तवरमा बाढी तथा पहिरो जोखिमको निगरानी वा विभिन्न सूचकका आधारमा बाढी तथा पहिरो जाने सम्भावना छ/छैन भन्ने जानकारी लिने।

(ङ) सम्भावित जोखिमको विश्लेषण गरी आवश्यक परेको खण्डमा अस्थायी आवासहरूको निर्माण गर्ने।

(च) जोखिमको जानकारी प्राप्त भएपछि सुरक्षा निकाय तथा तालिमप्राप्त जनशक्तिहरूको परिचालन गरी त्यस क्षेत्रका मानिस लगायत धनमाल, पशुचौपायाहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने।

बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी लिनु परेमा

(क) जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाले मनसुन सिजन अवधिभर हरेक दिन बिहान ७ बजे तीन दिनपछिसम्मको बाढीको पूर्वानुमान गरी बाढी बुलेटिन जारी गर्दै आएको छ। उक्त बुलेटिन हेर्नको लागि विभागको वेवसाइट (www.hydrology.gov.np) लगअन गरी हेर्न सक्नुहुनेछ।

(ख) तपाईलाई देशको कुन ठाउँमा कति वर्षा भइरहेको छ? तत्काल खतराभन्दा माथिल्लो वर्षा भइरहेको छ वा छैन भन्ने जान्नका लागि विभागको वेवसाइट (यहाँ क्लिक गरी) मा गई Rainfall Watch बटन थिच्नुहोला।

(ग) त्यस्तै, कुन नदीमा कति मिटर बाढी छ? बढ्दो छ कि घट्दो होला? खतरा होला कि नहोला भन्ने जान्न चाहीं सोही वेवसाइट (यहाँ क्लिक गरी)मै गई River Watch बटन थिच्नुहोस्।

(घ) जारी भएको बुलेटिन वा बाढीसँग सम्बन्धित हरेक पूर्व सूचना यस विभागको आधिकारिक ट्विटर पेजः Nepal Flood Alert! नेपाल बाढी सूचना। र फेसबुक पेजः नेपाल बाढी सूचना- Nepal Flood Alert मा पनि हेर्न सक्नुहुनेछ।

(ङ) बाढी शतर्कता तह नजिक पुग्न लागेमा, शतर्कता तह पार गरेमा, खतरा तह पार गरेमा वा अन्य विषम अवस्थामा देशका मुख्य नदी जलाधारहरूमा नेपाल टेलिकम र एनसेल मार्फत बाढीबाट प्रभावित हुने सर्वसाधारणहरूलाई मोवाइलमा एसएमएस पठाइनेछ।

(च) जल तथा मौसम विज्ञान विभाग मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले हरेक दिन बिहान ६ बजे तीन दिनपछिसम्मको मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन जारी गर्दै आएको छ। उक्त बुलेटिन हेर्नको लागि विभागको वेवसाइट (www:mfd.gov.np) लगअन गरी वा निम्न (लिंक) मा गई हेर्न सक्नुहुनेछ।

(छ) विभागबाट जारी भएको मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन वा मौसमसँग सम्बन्धित हरेक सूचना तथा जानकारी यस विभागको आधिकारिक ट्विटर पेजः NepalDHM र फेसबुक पेजः Mfd Weather Forecast मा पनि हेर्न सक्नुहुनेछ।

(ज) देशैभरका सर्वसाधारणको लागि **११५५** नम्बरको टोल-फ्रि सेवा बाढी पूर्वसूचना तथा मौसम पूर्वानुमान प्रदान गर्ने उद्देश्यले मनसुनभर सञ्चालन गरिएको छ। जो कोहीले ११५५ डायल गरेर बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धि पूर्वसूचना लिन सक्नुहुनेछ।

६. नेतृत्व र सह-नेतृत्व गर्ने निकायहरूको मुख्य जिम्मेवारी

कर्णाली प्रदेशमा विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यको संयोजन मुख्यमन्त्रीको कार्यालय, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलगायत अन्य विषयगत मन्त्रालयहरूले गर्ने गरिएको छ। कर्णाली प्रदेशमा विभिन्न ९ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) सक्रिय र नियमित सयुंक्त बैठक भइरहेका छन्। जसको नेतृत्व र सह-नेतृत्व गर्ने निकायहरू यस प्रकार रहेका छन्:-

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	नेतृत्व	सहनेतृत्व
१.	खोज तथा उद्धार	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सबै सुरक्षा निकायहरू (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल)
२.	बन्दोवस्ती	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम
३.	आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सेभ द चिल्ड्रेन नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४.	स्वास्थ्य तथा पोषण	सामाजिक विकास मन्त्रालय (स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय)	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
५.	शिक्षा	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सेभ द चिल्ड्रन र युनिसेफ
६.	संरक्षण	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सेभ द चिल्ड्रेन, युनिसेफ र युएनएफपिए
७.	खाद्य सुरक्षा	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम
८.	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	जलस्रोत तथा उर्जा विकास मन्त्रालय	युनिसेफ
९.	शीघ्र पूनर्लाभ	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	युनडिपी

७. आपतकालीन अवस्थामा आधारभूत मानवीय मापदण्ड

मानवीय सेवामा कार्यरत सरकारी र गैह्रसरकारी संस्थाका सदस्यहरूले आधारभूत मानवीय मापदण्डको पालना गर्नुपर्दछ। मानवीय मापदण्डलाई सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार, विकास साझेदार, निजी संस्था सबैले गुणस्तरीय बनाउनुपर्ने र उक्त कार्यको उत्तरदायित्व लिनुपर्दछ। जसले विपद्बाट प्रभावित समुदायले गुणस्तरीय सेवा तथा राहत समयमै प्राप्त गरी जीवन बचाऊ कार्यमा सहयोग पुग्दछ। आधारभूत मानवीय मापदण्ड यस प्रकार रहेको छ साथै विपद् प्रतिकार्यको समयमा यसको पालना गरिनेछ।

(क) प्रभावित समुदाय र मानिसहरू आफ्ना आवश्यकतानुसार उपयुक्त र सान्दर्भिक सहयोग प्राप्त गर्ने।

(ख) प्रभावित समुदाय र व्यक्तिहरूको उचित समयमा मानव कल्याणकारी सहयोग प्राप्त गर्ने।

(ग) प्रभावित व्यक्ति र समुदायहरू आफ्नो कानूनी हक-अधिकार जान्दछन्; सूचना तथा आफूलाई प्रभाव पार्ने निर्णय लिने प्रक्रियामा उनीहरूलाई पनि समेट्ने।

(घ) प्रभावित व्यक्ति र समुदायहरूमा गुनासालाई सामना गर्न सुरक्षित र अनुकूल संयन्त्रको पहुँच हुने।

(ङ) प्रभावित समुदाय र व्यक्तिहरूले एकमुष्ट र परिपूरक सहयोग पाउनु पर्दछ र विभिन्न सङ्घसंस्थाहरूले यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउने।

(च) प्रभावित समुदाय र व्यक्तिहरू सिकाईबाट परिमार्जित, अनुभवी र दक्ष कार्यकर्ताबाट सहयोग पाउनुपर्ने।

(छ) प्रभावित व्यक्ति र समुदायहरूले आफूलाई सहयोग गरिरहेका संस्थाहरूबाट प्राप्त स्रोतको प्रभावकारी प्रयोग भएको र कुशलतापूर्वक नीतिसम्मत व्यवस्थापन गर्ने।

श्रोतः आधारभूत मानवीय मापदण्ड, आधारभूत मानवीय मापदण्ड एलायन्स, URD समूह र द स्फेयर परियोजना

नोटः यसका साथै विपद् प्रतिकार्यको समयमा विपद् प्रभावितहरूको लागि राहत सामग्रीहरू सहयोग गर्दा स्फेयर मापदण्डलाई अधिकतम रूपमा प्रयोग गर्न प्रयास गरिनेछ।

८. पूर्वानुमानमा आधारित विपद् पूर्वकार्य तथा विपद् प्रतिकार्यमा विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले नियमित रूपमा मौसम पूर्वानुमान गरिरहेको र कर्णाली प्रदेशको जाजरकोट जिल्लामा प्रभावमा आधरित पूर्वानुमान कार्यक्रम समेत लागू गरिएको छ। मौसम सम्बन्धी पूर्वानुमान प्राप्त भएको अवस्थामा जोखिममा रहेका व्यक्ति, घर-परिवार तथा मनसुनले प्रभाव पार्ने समुदायलाई पूर्वसूचना दिने, आवश्यक पर्दा विपद् पर्नु अगाडि नै स्थानान्तरण गर्ने तथा सम्भावित अन्य जोखिम कम गरी जनधन जोगाउने गरी विपद् पूर्वकार्य

गरिनु पर्दछ। मौसम पूर्वानुमान सम्बन्धी सूचनालाई विभिन्न उपयुक्त मध्यमबाट सम्प्रेषण गरी जनता माझ पुऱ्याउनु पर्दछ।

नेपाल सरकारले विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ स्वीकृत गरी लागू गरिरहेको हुनाले विपद् व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन सो मापदण्डले निर्देशन गरे बमोजिमका विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा कार्यसञ्चालन विधि तयार गरी लागु गरिनेछ (विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा कार्यसञ्चालन विधि, २०८३) विपद् पूर्व, विपद्को समयमा र विपद् पश्चात सामजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरू लगायत गर्भवती, सुत्केरी, विपन्न वर्गका व्यक्तिहरू बढी जोखिममा पर्ने हुँदा उक्त व्यक्तिहरूलाई पर्न सक्ने सम्भावित जोखिम कम गर्न पूर्वानुमानमा आधरित पूर्वकार्य गर्ने तथा कुनै विपद् आइपरेको खण्डमा छिटो, कम खर्चिलो र प्रभावकारी विपद् प्रतिकार्य गर्न विद्यमान सामजिक सुरक्षा प्रणाली र तथ्याङ्कको प्रयोग गर्न स्थानीय सरकारलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। यसका साथै विपद्को समयमा विद्यमान सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा दर्ता, नवीकरण, भुक्तानी, तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा गुनासो व्यवस्थापनका गतिविधिलाई बिना अवरोध निरन्तरता दिई विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितता गरिनेछ।

९. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्व सूचना प्रणाली

कर्णाली प्रदेशमा प्राकृतिक प्रकोपहरू जस्तै- बाढी, पहिरो, चटयाङ्, हिमपात र अन्य जलवायु मण्डलीय घटनाहरूले बारम्बार ठूलो क्षति पुऱ्याउँदै आएको छ। भौगोलिक विकटता र कमजोर पूर्वाधारले जोखिम न्यूनीकरणमा थप चुनौती थपेको छ। यस परिप्रेक्ष्यमा, प्रभावकारी पूर्वसूचना प्रणालीको विकासले प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिकार्य क्षमताको विस्तारमा आधारभूत योगदान दिन सक्छ। पूर्वसूचना प्रणालीको मुख्य उद्देश्य प्रकोपको सम्भावित जोखिममा रहेका व्यक्ति, समुदाय र संस्थाहरूलाई समयमै सूचना प्रदान गरी उनीहरूलाई आवश्यक तयारी गर्न सक्षम बनाउनु हो। कर्णाली प्रदेशजस्तो संवेदनशील क्षेत्रमा पूर्वसूचना प्रणालीले जोखिम मूल्याङ्कन, चेतावनीको सञ्चार र स्थानीय क्षमताको सुदृढीकरणमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ।

पूर्वसूचना प्रणालीको चार मूल स्तम्भहरू रहेका छन् जुन यस प्रकार रहेको छः-

१. विपद् जोखिम ज्ञान (Disaster Risk Knowledge)
२. अनुगमन र पूर्वानुमान (Monitoring and Forecasting)
३. चेतावनी प्रवाह र सञ्चार (Warning Dissemination and Communication)
४. पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्षमता (Preparedness and Response)

खण्ड - खः
विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

१. मुख्य सरोकारवाला

कर्णाली प्रदेशको विपद् व्यवस्थापनमा देहायका सरोकारवालाहरूको प्रमुख भूमिका रहेको छ। सरोकारवालाहरूले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा निभाउने भूमिकाको सम्बन्धमा कार्ययोजनामा विस्तृत रुपमा प्रस्तुत गरिएको भएतापनि प्रमुख भूमिका संक्षेपमा देहायबमोजिम रहेका छन्।

क्र.सं.	सरोकारवाला निकाय	प्रमुख भूमिका
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विपद् व्यवस्थापनका लागि स्रोत परिचालत, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, व्यवस्थापन खोज तथा उद्धार (Search and Rescue), आपतकालीन सञ्चार (Emergency Communication), बन्दोबस्ती (Logistics), विषयगत क्षेत्र समन्वय (Cluster Coordination)
२	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (Shelter, Camp Coordination and Camp Management)
३	सामाजिक विकास मन्त्रालय	स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition), शिक्षा (Education) संरक्षण (Protection)
४	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	खाद्य सुरक्षा (Food Security)
५	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	शीघ्र पुर्नलाभ (Early Recovery)
६	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्दन (WASH)
७	प्रदेश आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	विपद्को सूचना सङ्कलन, संप्रेषण तथा समन्वय
८	प्रदेश स्वास्थ्य आपतकालीन कार्यसचालन केन्द्र	स्वास्थ्य क्षेत्रको सूचना सङ्कलन, संप्रेषण तथा समन्वय
९	सुरक्षा निकाय	समन्वय, जनसम्पर्क विपद् सम्बन्धी दस्तावेजीकरण, खोज तथा उद्धार
१०	प्रादेशिक स्तरका अस्पतालहरू, स्वास्थ्य निर्देशनालय	स्वास्थ्य उपचार
११	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	विपद् लेखाजोखा, सूचना संप्रेषण र सूचना सङ्कलन, स्वयमसेवक परिचालन, बन्दोबस्ति

क्र.सं.	सरोकारवाला निकाय	प्रमुख भूमिका
१२	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय कार्यालयहरू	प्राविधिक सहयोग
१३	अन्तराष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थाहरू	प्राविधिक सहयोग
१४	गैह्रसरकारी संस्थाहरू	सूचना सङ्कलन, सम्प्रेषण तथा सामाजिक परिचालन
१५	निजी क्षेत्र (उद्योग वाणिज्य सङ्घ, यातायात व्यवसायी सङ्घ, वन उपभोक्ता सङ्घ आदि)	आवश्यक सामग्री तथा स्रोत उपलब्धता, सवारी साधनहरूको परिचालन
१६	जल तथा मौसम विज्ञान फिल्ड कार्यालय	मौसमको पूर्वानुमान तथा विपद् बारे जानकारी
१७	विषयगत कार्यालयहरू	सेवा प्रवाह तथा आपतकालीन तयारी

२. विपद् प्रतिकार्य ढाँचा

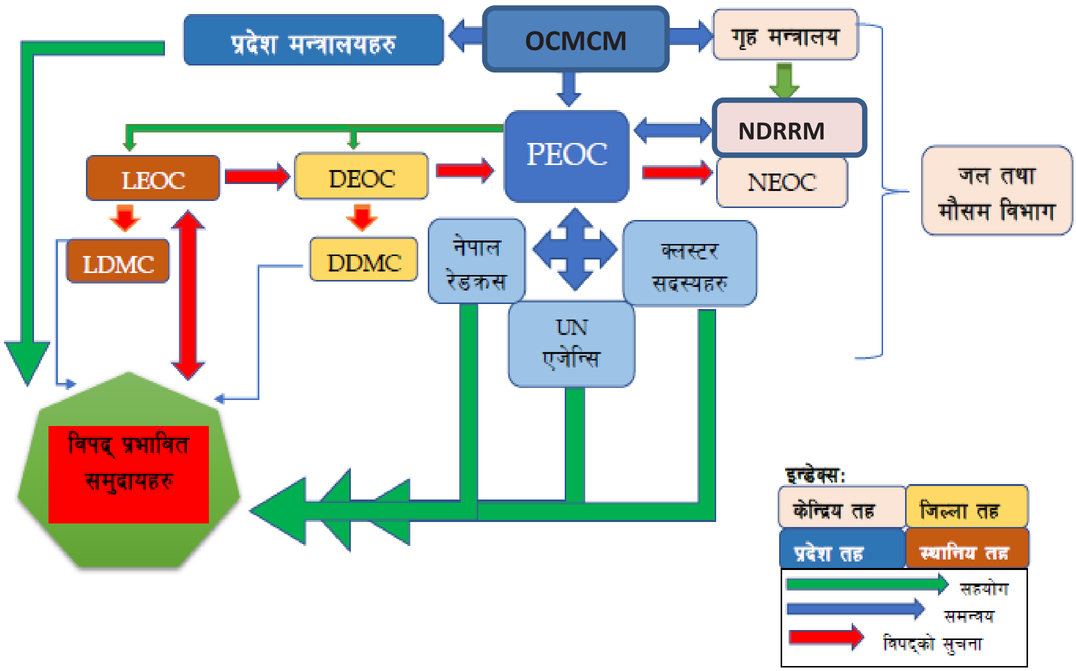

३. मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
सबै विषयगत क्षेत्रहरूको नेतृत्व तथा सह नेतृत्व गर्ने विशेष भूमिका	• सबै जिल्ला, स्थानीय तह, प्रदेशका निकाय तथा कार्यालय र सरोकारवालाहरूलाई मनसुन अगावै मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्न निर्देशन दिने तथा आवश्यक स्रोत जुटाउन सहयोग गर्ने। • बाढी, डुबान, पहिरो लगायत वहुप्रकोपको आवश्यक पूर्वतयारी गर्न निर्देशन गर्ने। • जिल्ला र स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक स्रोत साधन तथा बजेटको व्यवस्था गर्ने, प्रदेशको विपद् व्यवस्थापन कोषमा रहेको बजेटका सम्बन्धमा बुझने, पर्याप्त बजेट व्यवस्था गर्ने र प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकताको आधारमा कोष परिचालन गर्न निर्देशन गर्ने। • पूर्वानुमानका आधारमा कुनै क्षेत्र वा स्थान एवम भवन खाली गर्न निर्देशन जारी गर्ने। • मनसुन पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्ने • सङ्घीय सरकार तथा अन्य प्रदेशसँग समन्वय गर्ने र क्षमता तथा सीपको आदानप्रदान गर्ने	व्यवस्थापन विपद् प्रदेश परिषद	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	प्रदेश आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (Provincial Emergency Operations Centre) लाई २४ सै घण्टा सञ्चालनमा राख्ने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सुरक्षा निकायहरू
	खोज तथा उद्धार कार्यका लागि विशिष्टीकृत एवम व्यवसायिक खोज तथा उद्धारकर्मी /सुरक्षाकर्मी गठन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह	प्रदेश सरकार, सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय खोज तथा कार्यदल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्काउट
	खोज तथा उद्धार कार्यदलहरूको स्पस्ट कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी निर्धारण गर्ने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह	प्रदेश सरकार, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल, स्थानीय खोज तथा कार्यदल
	प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा सञ्चार संयन्त्र तयार गर्ने र सञ्चालन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह	PEOC/DEOC/LEOC पिपुल इन निड((PIN), NRCS,युएनडिपि,तथा विकास साझेदार संस्था
	प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबिच समन्वय र सहकार्य गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, पिपुल इन निड(PIN),NRCS, UNDP
	दैनिक अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गरी सरोकारवाला निकायहरूलाई उपलब्ध गराउने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/ PEOC	DEOC/LEOC, पिपुल इन निड(PIN), युनएनडिपि

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	खोज, उद्धार तथा राहतका सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन गर्ने। (सुरक्षा निकायहरू र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको माग अनुसार गर्ने)	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	सुरक्षा निकायहरू, लगायत विकास साभेदार
	आधारभूत मानवीय मापदण्ड, Core Humanitarian Standard बारेमा सबै सरोकारवालालाई तालिम दिने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, स्थानीय तह, विकास साझेदार
	खोज तथा उद्धारको गर्न आवश्यक पूर्व तयारीको लागि जनशक्ति, उद्धार सामग्रीहरूको तत्काल परिचालन हुने गरी तयारी हालतमा राख्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र सुरक्षा निकायहरू	सुरक्षा निकायहरू तथा सबै विकास साभेदार
	खोज तथा उदारकर्ताहरूको क्षमता अभिवृदी र समन्यात्मक रूपमा खोज तथा उदार कार्य गर्न सेमुलेसन अभ्यास गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय लगायत र सुरक्षा निकायहरू	नेपाल रेडक्रस लगायत विकास साभेदार र स्थानीय निकायहरू
	प्रदेश स्तरीय सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस तथा विकास साझेदारको प्राविधिक सहयोगमा CADRE तालिम स्थानीय तहमा सञ्चालन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस तथा विकास साझेदार,
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको प्रदर्शनी। (प्रदेश र जिल्ला स्तरमा)	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय, NRCS, (पिपुल इन निड(PIN) र विकास साझेदार

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र	• आपतकालीन सञ्चार सञ्जाललाई भरपर्दो बनाउन पहल गर्ने। • राष्ट्रिय, जिल्ला र स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग निरन्तर सञ्चार सम्पर्क गरी विपद्को सूचना सङ्कलन गर्ने। • जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम पूर्वानुमान र सूचनाको आधारमा प्रादेशिक आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँगको समन्वयमा आवश्यक तयारी गर्ने, गराउने। • सबै विषयगत नेतृत्वदायी सरकारी निकाय तथा सदस्यहरूलाई आपतकालीन अवस्थामा निभाउनु पर्ने जिम्मेवारीको जानकारी गराउने। • विषय क्षेत्रगत सवालहरूको समाधानका लागि सम्बन्धित नेतृत्व गर्ने निकायसँग समन्वय गर्ने। • आपतकालीन अवस्थामा सूचनाको प्रचार-प्रसारका लागि सञ्चार माध्यमहरूसँग समन्वय गर्ने र सबै जनसमुदायमा सूचनाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने। • आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलमार्ग, आश्रयस्थल तथा भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, विस्तार गर्न समन्वय गर्ने। • सम्भावित प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्न सक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायहरूका बारेमा समुदायमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र प्रदेश आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	विश्व खाद्य कार्यक्रम, पिपुल इन निड(PIN) सेभ द चिल्ड्रेन, विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, सुरक्षा निकाय, नेपाल टेलिकम कार्यालय, टिभी, एफ एम/रेडियो तथा अन्य सञ्चार माध्यमहरू

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग समन्वय गरी बिरामी र घाइतेहरूको प्राथमिकताका आधारमा छिटो छरितो उद्धार र उपचारका लागि समन्वय संयन्त्रको विकास गर्ने। • प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउन एकीकृत प्रतिकार्य प्रणालीको विकास गर्ने। • मौसम पूर्वानुमानको अद्यावधिक जानकारी लिने र सरोकारवालाहरूलाई सम्प्रेषण गर्ने।		
शिक्षा विषयगत क्षेत्र	• जिल्ला स्थित सामाजिक विकास कार्यालय मार्फत स्थानीय तहहरूलाई बाढी, पहिरो तथा मनसुनजन्य प्रकोपले प्रभावित गर्न सक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्न तथा सम्भावित क्षतिको आँकलन गरी विद्यालयहरूको वर्गीकरण गर्न लगाउने, • संङ्कटासन्न रहेका विद्यालयको विवरण तयार गरी सुधारका योजना निर्माण गर्ने, गराउने, • विपद् व्यवस्थापनमा शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको क्षमता विकासका लागि क्षेत्रगत सह-नेतृत्वदायी एवम् सहयोगी संस्था तथा अन्य सदस्यहरूसँग सहकार्य गरी कार्यक्रमहरू विकास गर्ने र विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम तथा पूर्वअभ्यासहरू निरन्तर सञ्चालन गर्ने, गराउने,	सामाजिक विकास मन्त्रालय,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, पिपुल इन निड(PIN, ,विकास साझेदार र निजी क्षेत्र

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• आपतकालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्न लगाउने तथा आपत्कालीन योजना निर्माण गर्न लगाउने, • सबै तहका लागि आपत्कालीन शिक्षा तालिमका लागि पाठ्यक्रम र तालिम पुस्तिका तयार गर्ने, • तालिम प्राप्त जनशक्तिको सूची अद्यावधिक गर्ने गराउने, • विद्यार्थी, शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई विपद् सम्बन्धी अनुशिक्षण, प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने, • सूचना व्यवस्थापन अधिकृतलाई तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण र प्रतिवेदन सम्बन्धी तालिम दिने, • भौतिक संरचना क्षतिको मूल्याङ्कन गर्न इन्जिनियरलाई तालिम दिने र मूल्याङ्कन फारामहरू, अनलाइन एप तयार गरि राख्ने, • सरकारी, गैसस, निजी क्षेत्रमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि बजेट विनियोजन गर्न पैरवी गर्ने, • पूर्वानुमानका आधारमा शैक्षिक सामग्रीहरूको सुरक्षित व्यवस्थापन गर्ने		
स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र	नक्साङ्कन अनुसार खाद्यान्न अभाव हुन सक्ने स्थानहरूमा खाद्यान्न भण्डारणको व्यवस्था गर्नका लागि खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय र सहजीकरण गर्ने,	स्थानीय तह	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	६–५९ महिनाका बालबालिकाको पाखुराको मापन गरी कुपोषित बालबालिकाको व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्यकर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाको क्षमता विकास गर्ने,	द्रुत प्रतिकार्य टोली	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गरी चोटपटक लागेका व्यक्तिहरूको तालिम गर्ने, वडाअनुसार एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने,	स्वास्थ्य संस्था	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	खानेपानी निर्मलीकरणको लागि वास क्लष्टरसँग समन्वय	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय र स्थानीय तह	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	पोषण सामग्रीहरूको मौज्दात सुनिश्चतता गर्न, नभएको ठाँउमा उपलब्ध गराउने, पोषण सामग्रीहरूको मौजदातको सुनिश्चितता गर्ने नभएको ठाउँमा उपलब्ध गराउने,	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	जोखिम क्षेत्रको पहुँचमा रहने गरी औषधी तथा आवश्यक अन्य सामग्रीहरू वितरण	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	किटनाशक झुलहरूको वितरण	स्थानीय तह	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	आकस्मिक प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारका लागि औषधि तथा टेष्टकिटको मौज्दात राख्ने,	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	शवहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने,	स्वास्थ्य संस्था	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
	स्वास्थ्य संस्था वरपर, खुला क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था गर्ने,	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	महामारीमा आवश्यक पर्ने औषधीहरूको विवरण तयार गरी सो औषधीहरूको न्यूनतम मौजदात स्वास्थ्य संस्था तथा स्थानीय तहमा भण्डारण गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय	विश्व स्वास्थ्य संगठन र युनिसेफ
खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्र	सुख्खा सहने जातको विरुवा सिफारिस, हिउँ तथा वर्षाको पानी सङ्कलन पोखरी प्रविधि,रिचार्ज पोखरी,जैविक छापो खेती	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
	कृषक समक्ष नियमित तथा आवधिक रूपमा कृषि Advisory बुलेटीन तथा विभिन्न माध्यम मार्फत पूर्वसूचनाको जानकारी दिने जसले गर्दा बाली कटानी समयमै गर्न सकियोस्। हेल नेट वितरण, बाली परिवर्तन तथा खेती पद्धति सुधार	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
	विभिन्न माध्यम मार्फत पूर्वसूचना दिने, डुवान सहने जातको खेती बालीका लागि प्रोत्साहन गर्ने, बाली तथा खेती पद्धती परिवर्तन, नयाँ प्रविधि को अवलम्वन, निकासको व्यवस्था गर्ने, पशुपन्छी स्थानान्तरण, तयारी वालीको कटानी तथा तटबन्धन गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, विकास साझेदार
	सम्भव भएसम्म पूर्व सूचना दिने, बीमा कार्यक्रम गर्ने, जनचेतना कार्यक्रम गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	स्थानीय सरकार, जिल्ला, बीमा कम्पनी, विकास साझेदार
	एग्रोभेट एडवाइजरी सेवाहरूको स्थानीयकरण, रेडियो कार्यक्रम मार्फत् सन्देश प्रसार, प्राविधिक तथा उपकारण सहायता र क्षमता वृद्धि	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	स्थानीय तह र विकास साझेदार

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	Anticipatory Support (नगद तथा सरसामान)	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	स्थानीय तह, ली-बर्ड, पिन, विश्वखाद्य कार्यक्रम
	विषादी खरिद तथा वितरण, आई.पि.एम विधि, विषादी छर्ने, बीमा कार्यक्रम अबलम्बन गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	एग्रोभेट बीमा कम्पनीहरू
	सुरक्षित स्थानहरूमा तयारी खाद्यन्न (Ready to eat Food)को व्यवस्थापन मिलाउने	स्थानीय तहहरू, उद्योग व्यापार सङ्घ,	MoLMAC, MoITFE, FMTCL, कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि विकास कार्यालय, WFP, विकास साझेदार
	विपद्को पहिलो १५ दिनको लागि खाद्य पदार्थहरू सुरक्षित स्थानहरूमा सुरक्षित तरिकाले राख्ने व्यवस्था गर्ने र आवश्यकतानुसार मेसको पनि व्यवस्था मिलाउने,	स्थानीय तहहरू, उद्योग व्यवसाय सघ, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	MoLMAC, MoITFE, कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि विकास कार्यालय, WFP, विकास साझेदार
संरक्षण विषयगत क्षेत्र	• पूर्वतयारीका लागि संरक्षण विषयगत क्षेत्रको जोखिम तथा सङ्कटासन्नता विश्लेषण गर्ने। • प्रदेश/स्थानीय तहमा वाढी तथा पहिरोको जोखिम भएका क्षेत्रहरूमा संरक्षण सेवा र सेवाप्रदायकको नक्साङ्कन गर्ने। • मनसुनजन्य विपद्को जोखिममा पर्नसक्ने घरपरिवारलाई मनसुन अगावै यस सम्बन्धी पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनीकरणको सम्बन्धमा अपनाउन सकिने उपायहरूका सम्बन्धमा व्यापक रुपमा स्थानीय समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय	UNFPA, UNICEF, Save the children, Plan Nepal लगायत विकास साझेदार

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• मानसिक स्वास्थ्य, मनोसामाजिक विमर्श, लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा, घरेलु हिंसा, यौन हिंसा हानिकारक अभ्यास सम्बन्धी सन्देश तयार गरी प्रशारण गर्ने। • दैनिक ज्यालादारीबाट जीविकोपार्जन गर्ने अति विपन्न तथा सङ्कटासन्न समूहका लागि अत्यावश्यक सामग्री उपलब्ध गराउनका लागि सहजीकरण गर्ने। • संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको बैठक नियमित रुपमा गर्ने • संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सेवा प्रवाहको निरन्तरताका लागि आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गर्ने। • संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा महिला, किशोर किशोरी लगायत जोखिममा परेका समूहको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने। • महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक समूहलाई मध्यनजर गरी उमेर, लिङ्ग र अपाङ्गता अनुकुल संरक्षण सामग्री जस्तै डिगनीटी (मर्यादा) किट, किशोरी किट, मनोरञ्जन किट, खाद्य सामग्री, गैह्रखाद्य सामग्री भण्डारण गर्ने।		

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• प्रदेशमा रहेका मनोसामाजिक विमर्शकर्ताको सूची तयार गरी आवश्यकता अनुसार तालिम दिई परिचालन गर्न सहजीकरण एवम समन्वय गर्ने। • विभिन्न संञ्चार माध्यम जस्तैः रेडियो, टि.भि.र अन्य सामाजिक संजालका माध्यमबाट सन्देशमूलक सूचना प्रसारणका लागि आवश्यक सामग्रीहरू तयार गर्ने। • बाल कल्याण अधिकारी, बाल अधिकार समितिलाई घटना व्यवस्थापन तथा बाल संरक्षण सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी तालिम दिने। • संरक्षण अनुगमन तथा घटना प्रतिवेदन प्रणाली लगायत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी संरक्षण विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने। • सङ्कटासन्न समूहको लागि स्वास्थ्य सेवामा पहुँच पुऱ्याउन स्वास्थ्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने। • जोखिममा रहेका एवम पीडितलाई सेवा प्रदान गर्न प्रदेशका सबै पालिकाको संरक्षण सेवा र सेवाप्रदायकको नक्साङ्कन गर्ने।		
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता विषयगत क्षेत्र	• खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता विषयगत क्षेत्रका सरोकारवालाको बैठक बोलाइ क्षेत्रगत योजना तयार गर्ने। • सम्भावित प्रकोपहरूको समयमा सुरक्षित खानेपानी र सरसफाई विषयमा जनचेतना जगाउने कार्यक्रममा विकास गर्ने।	जनस्रोत तथा उर्जा विकास मन्त्रालय,	UNICEF र वास कलस्टरका सम्पूर्ण सदस्यहरू

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• विपद्को समयमा खानेपानीको सुनिश्चितताका लागि आवश्यक पर्ने सामानहरू उपलब्ध गराउन सक्ने व्यापारीहरूको पहिचान, सम्झौता तयारी तथा अति आवश्यक सामग्रीको खरिद गरी उपयुक्त स्थानमा भण्डारण गर्ने व्यवस्था मिलाउने। • विपद्को समयमा खानेपानीको शुद्धीकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरिन पाउडर जस्तै पिउस, वाटरगार्ड, ब्लिचिङ्ग पाउडर जस्ता औषधीको भण्डारण गर्ने गराउने। • खानेपानी वितरण गर्ने साधनहरूको अवस्था एकिन गर्ने तथा मर्मत सम्भार गर्ने, गराउने। • आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको स्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने। • विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय स्थलमा चर्पी र हात धुने स्थानको पहिचान गर्ने। • स्वयंसेवकको छनोट, क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालनका लागि रोस्टर बनाई अभिलेख राख्ने।		
आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	विभिन्न जिल्ला तथा स्थानीय तहमा बनाइएका सामुदायिक भवन वा आश्रयस्थलको (अस्थायी बासंस्थानहरू) मापन गरी अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने।	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय तह, जिल्ला, सेभ द चिल्ड्रेन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पिपुल इन निड(PIN)
	खुल्ला क्षेत्रको रुपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थानहरूको विवरण तयार गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	”

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	NFRI तथा शिविर निर्माणका सामग्रीहरूको मौज्दातको विवरण सङ्कलन गर्ने र योजना तयार गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	खुल्ला क्षेत्रको रुपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थान तथा आश्रयस्थलमा शिविरको सञ्चालन गर्नेका निम्ति साईट प्लानहरू उपलब्ध गराउने वा स्वतःस्फुर्त साईटहरूको द्रुत गतिमा स्तरोन्नती तथा परिमार्जन गर्नका लागि साईट प्लानहरू उपलब्ध गराउने र आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने गराउने।	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सुरक्षा निकाय
	शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिम भूकम्प दिवसको उपलक्ष्यमा आगलागी, भूकम्पको सिमुलेसन अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सुरक्षा निकाय
	SPHERE, CHS मापदण्ड सम्बन्धी तालिम	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सेभ द चिल्ड्रेन,
	विषयगत क्षेत्रको नियमित बैठक बस्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सह नेतृत्व तथा सदस्यहरू
	भग्नाबशेष हटाउनको लागि तथा क्षतिग्रस्त सडक निर्माणकालागि सहयोग गर्न कोष राख्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सह नेतृत्व तथा सदस्यहरू
	सेल्टर निर्माण सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति ३० जना	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	सेल्टर किटर ३० वटा	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	• शिविर व्यवस्थापन समितिहरूलाई जनस्वास्थ्यका मापदण्ड सहित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण दिने। • खुल्ला क्षेत्रको रुपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थान तथा आश्रयस्थलमा शिविर सञ्चालन गर्नका निम्ति साइट प्लानहरू उपलब्ध गराउने वा स्वतःस्फूर्त साइटहरूको द्रुत गतिमा स्तरोन्नति तथा परिमार्जन गर्नका लागि साइट प्लानहरू उपलब्ध गराउने। • सेल्टर क्लस्टर र मन्त्रालयसँगको समन्वयमा बाढी पहिरोको जोखिम भएका विभिन्न जिल्ला तथा स्थानीय तहमा बनाइएका सामुदायिक भवन वा आश्रयस्थलको मापन गरी अद्यावधिक विवरण उपलब्ध गराउने • पूर्वानुमानका आधारमा अस्थायी आश्रयस्थल तयारी गर्ने।	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	जिल्ला, स्थानीय तह, UNDP, IOM, UNICEF, Save the children, NHSRP, पिपुल इन निड (PIN) निजि क्षेत्रहरू
	शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रको नियमित समन्वय बैठक राख्ने र सम्पर्क विवरण एवम स्रोत अद्यावधिक गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
	अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू तयारी अवस्थामा राख्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
	शिविर समन्वय र शिविर व्यवस्थापन सहायताको लागि सबै विषयगत क्षेत्र समेटेर समन्वय संयन्त्र तयार गर्ने, अद्यावधिक गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	आपतकालीन अस्थायी आश्रयस्थलको लागि गाउँ तथा नगरपालिकामा खुल्ला क्षेत्र पहिचान एवम नक्साङ्कन गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहलाई सहयोग गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	LDMC, DDMC
	खुल्ला क्षेत्रको रुपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थानहरूका अद्यावधिक विवरण सङ्कलन र नक्साङ्कन गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
	आश्रयस्थल वा शिविर/स्वत स्फुर्त साईटहरूमा रहेका प्रभावित व्यक्तिहरूको संरक्षण, खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता, खाद्यान्न, पोषण, आश्रयस्थल/गैह्रखाद्य सामग्री सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापनको निम्ति Displacement Tracking Matrix (DTM) सम्बन्धी प्रश्नावलीलाई अद्यावधिक गराउने र आवश्यक परेको बेलामा कार्यान्वयन गराउने।	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
	खुल्ला क्षेत्रको रुपमा घोषित वा पहिचान गरिएको स्थान तथा आश्रयस्थलमा शिविरको सञ्चालन गर्नेका निम्ति साईट प्लानहरू तयार गरी उपलब्ध गराउने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सहरी विकास तथा भवन कार्यालय र स्थानीय तह
	स्वतःस्फुर्त साईटहरूको द्रुत गतिमा स्तरोन्नती तथा परिमार्जन गर्नका लागि साईट प्लानहरू उपलब्ध गराउने र आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने गराउने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सहरी विकास तथा भवन कार्यालय र स्थानीय तह
	शिविरहरू स्थापना गर्नुपरेको अवस्थामा अरु क्लस्टरहरूको समन्वयमा शिविर तथा आश्रयस्थलहरूमा निरन्तर स्वास्थ्य सेवाहरू, मनोवैज्ञानिक/मानसिक परामर्श, सिफारिसको प्रभावकारी कार्यपद्धति (Referral mechanism) स्थापनाको तयारी गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरू

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
	पहिचान गरिएका खुल्ला स्थानमा अस्थायी आश्रयस्थलका लागि आवश्यक सडक पूर्वाधार, विजुली, खानेपानी, सरसफाइको प्रबन्ध तथा तत्काल टहरा बनाउन सक्ने गरी तयारी गर्न स्थानीय तहलाई सहयोग गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरू
	प्रदेशमा भएका हेभी इक्वीपमेन्ट, ढुवानीका साधनहरू तथा सवारी साधनहरूको लगत तयार गरी आपत्कालीन अवस्थामा तत्काल प्रयोग गर्न सकिने प्रबन्ध मिलाउने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय
	अस्थायी बसोबासको आवश्यकता पर्न सक्ने आँकलनका आधारमा शिविर व्यवस्थापन तथा अस्थायी आवास निर्माणका सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्न समन्वय गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्र र स्थानीय तह
	मनसुनजन्य विपद् जोखिमयुक्त बस्तीको पहिचान गरी अभिलेख तयार गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्र र
	जोखिमयुक्त वस्ती स्थानान्तरणका लागि सुरक्षित क्षेत्र पहिचान गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय तह
	शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र अन्य विषयगत क्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्र र

विषयगत क्षेत्र	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय
शीघ्र पुनर्लाभ	विपद्का कारणले प्रभावित हुन सक्ने सार्वजनिक संरचनाको पहिचान गरी सूचना सङ्कलन गर्ने तथा सबै विषयगत क्षेत्रद्वारा अध्ययन तथा लेखाजोखा गरिएका मानवीय संसाधनहरू जस्तै तालिम प्राप्त स्वयंसेवक तथा मनोसामाजिक परामर्शदाता, सिकर्मी, डकर्मी, आदिको सूची तयार गरि अध्ययन तथा विवरण सङ्कलन गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सबै विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि
	आवास क्लस्टरसँग सहकार्य गरी आपत्कालीन सिकाइ केन्द्र, बालमैत्री स्थान तथा सामुदायिक भवनको नक्सा तयार गर्न सहजीकरण गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय, युएनडिपि, नेरेसो
	विपद्का कारणले क्षति भएका सार्वजनिक संरचनाको पहिचान गरी मर्मत, प्रबलिकरण तथा पुनर्निमार्णका लागि समन्वय गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सबै विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि
	विपद् पश्चात पुनःस्थापनाका लागि बैंक, वित्तीय तथा सहकारी संस्थासँग समन्वय गरी सहज कर्जा प्रवाहका लागि समन्वय गर्ने र नगद समन्वय समूहसँग नगद परिचालन तथा प्रवाहका लागि समन्वय तथा सहकार्य गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपि
	कर्णाली प्रदेश मातहतका मन्त्रालयले जीविकोपार्जनसँग सम्बन्धित कार्यक्रम योजनाको नक्साङ्कन गरी सूची निर्माण गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपि

४. मनसुन प्रतिकार्य कार्ययोजना

क्र.सं.	लगाइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र				
१	प्रदेश भित्र रहेका जल तथा मौसम विज्ञान विभाग अर्न्तगतका कार्यालय, अन्य वर्षा र जलमापन केन्द्रहरूको सचेतना तह तथा खतराको तहको निरन्तर अनुगमन गर्न लगाउने, स्थानीय तह र जिल्लाको स्थितिको जानकारी लिने र विपद् सम्पर्क व्यक्ति र सुरक्षा निकायहरूलाई निरन्तर सूचना प्रवाह गर्ने।	प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सरोकारवाला सबै जिल्ला, स्थानीय तह	विपद् लगत्तै
२	प्राप्त सूचनाको आधारमा प्रकोपको जोखिम विश्लेषण गरी स्थानीय र जिल्ला स्तरमा समन्वय गरी संयुक्त खोज तथा उद्धार टोली र प्राथमिक उपचार टोली परिचालनको तयारी गर्ने, गराउने। आकस्मिक बैठकहरूको आयोजना गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिपद्को कार्यालय, जिल्ला/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	० देखि २ घण्टा
३	• जिल्ला र स्थानीय तहमा रहेका खोज, उद्धार, प्राथमिक उपचार, प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण एकिन गर्ने र अन्तर (Gap) पहिचान गर्ने। • थप जनशक्ति, उपकरणहरूको व्यवस्थापन गर्न मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसँग समन्वय गर्ने। • खोज तथा उद्धार कार्यको प्रगति अद्यावधिक गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, PEOC, जिल्ला, स्थानीय तह	निरन्तर

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
४	• खोज तथा उद्धारलाई थप प्रभावकारी बनाउन ड्रोन प्रविधिको उपयोग गर्ने। • विपद् प्रभावित क्षेत्रको अवस्था आँकलन गर्न Satellite Image प्रभावकारी हुने भएकाले Real Time Image को लागि संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय प्रादेशिक एकाइसँग समन्वय गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	जिल्ला, स्थानीय तह र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय निकाय	निरन्तर
५	• प्रभावित तथा घाईतेहरूलाई तत्काल घटनास्थलमै उपचारको व्यवस्था मिलाउने, प्रकोपमा परेका तथा उच्च जोखिममा रहेका घाइतेको उद्धारको लागि आवश्यकताको आधारमा एम्बुलेन्स सेवा वा हेलिकप्टरको व्यवस्था तत्काल मिलाउन समन्वय गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	देखि २ घण्टा
६	• जिल्ला र स्थानीय तहमा रहेका खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, प्रतिकार्यको समाग्रीहरूको विवरण तयार गरी खाडल पहिचान गर्ने, • परिस्थितिको मूल्याङ्कनको आधारमा आवश्यक जनशक्ति परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विषयगत सदस्यहरू, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, स्थानीय सरकार	देखि १२ घण्टा
७	• विषयगत सहयोगी संस्थाहरूको बैठक बसी राहत सामग्रीको उचित भण्डारणका सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने। • प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको बैठक बोलाई आवश्यक निर्णयहरू गर्न पहल गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा कृषि मन्त्रालय, विश्व खाद्य कार्यक्रम, जिल्ला र स्थानीय तह,	निरन्तर, आवश्यकता अनुसार
बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र				
१	बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्रको नियमित बैठक सञ्चालन गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम	

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
२	• बन्दोबस्तीका विषयमा अन्य विषयगत क्षेत्र तथा सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
३	• बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्रमा सक्रिय निकायहरूका लागि विपद् व्यवस्थापन गोदाम घर व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
४	• प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तह स्थित गोदामहरूको पहिचान गरी नक्साङ्कन तथा सुधार गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
५	• निजी क्षेत्रको क्षमता विश्लेषण गरी सोको आधारमा कार्ययोजना तथा सम्झौता तयार गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
६	• सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको आपूर्ति विश्लेषण गरी सोको सुरक्षित भण्डारण तथा ढुवानी सुनिश्चित गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
७	• विषयगत क्षेत्र तथा अन्य सरोकारवाला सँग बन्दोबस्ती सम्बन्धी कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
८	• बन्दोबस्तीको व्यवस्थित ढुवानीको लागि अति आवश्यक पूर्वाधारहरूको यकीन गरी ढुवानी योजना तयार गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
९	बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्रमा सक्रिय निकायहरूका लागि विपद् व्यवस्थापन गोदाम घर व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
१०	मानवीय सहायता स्थल (PHSA) सुर्खेत र जुम्लालाई पूर्णरूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
११	मानवीय सहायता स्थल (PHSA) मा विपद् उद्धार तथा प्रतिकार्यका लागि अत्यावश्यक सामग्रीहरू भण्डारण तथा व्यवस्थापन गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
१२	विपद् उद्धार तथा प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्रीको सहज ढुवानीका लागि भौतिक संरचनाको (सडक, पुल, विमानस्थल आदि)को सूचना अद्यावधिक तथा नक्साङ्कन गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम र अन्य विषयगत क्षेत्र	
१३	विपद् उद्धार तथा प्रतिकार्यका लागि अत्यावश्यक सामग्रीहरूको मापदण्ड अनुसारको सूची तयार, तौल तथा आयातनको यकिन गर्न सहजीकरण गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम/सेभ द चिल्ड्रेन	
१४	स्थानीय तथा जिल्ला स्तरमा भएका यातायातका साधनहरू, डोजर, एक्साभेटर, खच्चर, भेडाबाख्राको सूची तयार गरी तयारी अवस्थामा राख्न लगाउने,	स्थानीय तह र जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	
१५	हेलिकप्टर सेवा दिने संस्थाहरूसँग आपतकालीन अवस्थामा परिचालन गर्न अग्रिम संझौता गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानीय तह	प्रत्येक तहका विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	

क्र.सं.	लगाइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
१६	यातायात व्यवसायी, ढुवानी सेवा प्रदायक र हेभी इक्विपमेण्ट व्यवसायी वा संस्थाहरूसँग आपतकालीन अवस्थामा परिचालन सम्बन्धी अग्रीम सम्झौता गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानीय तह	प्रत्येक तहका विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
१७	प्रत्येक स्थानीय तहहरूको रणनैतिक स्थलहरूमा हेलिप्याड बनाउन सहजीकरण गर्ने,	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/जिल्ला प्रशासन कार्यालय / स्थानीय तह	प्रत्येक तहका विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
१८	ट्रेल म्यापिङ्गको सूचना सम्प्रेषण गर्ने	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/जिल्ला प्रशासन कार्यालय /स्थानीय तह	प्रत्येक तहका विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र				
१	प्रदेश तथा सबै स्थानीय तहमा द्रुत प्रतिकार्य तथा लेखाजोखा टोलीको गठन गर्न	स्थानीय तह र प्रदेश तह	सम्बन्धी निकाय	० देखि ४ घण्टा
२	द्रुत प्रतिकार्य टोलीको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम गर्ने	स्थानीय तह र प्रदेश तह	रेडक्रस, विश्व स्वास्थ्य संगठन	निरन्तर
३	द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई आवश्यक सामग्रीहरूको सूची तयार गर्ने र न्यूनतम आवश्यक मौज्दात जिल्ला तथा स्थानीय तहमा भण्डारण गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम, विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन	निरन्तर

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
४	सम्भावित विपद् अनुसार स्थानीय तहको नक्साङ्कन गर्ने	स्थानीय तह र प्रदेश तह	विश्व स्वास्थ्य संगठन	निरन्तर
५	सम्भावित विपद्को लागि आवश्यक स्रोत, साधन तथा मानवीय स्रोतको विवरण अद्यावधिक गर्ने	स्थानीय तह र प्रदेश तह	सम्बन्धी निकाय	निरन्तर
६	सञ्चार माध्यमहरूको आवश्यक परिचालन	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय		निरन्तर
७	खाद्यान्न अभाव, विपद् तथा महामारीका कारण हुन सक्ने स्वास्थ्य पोषणको समस्यालाई व्यवस्थापन गर्नका लागि आवश्यक सामग्रीको मौज्दात गर्ने (Paracetamol, ORS, RUTF, HEB, BP5, WSB+, MUAC Tape, MNP, weighing machine, Vitamin–A, Iron Folic acid, height board, F–75, F–100, ReSomal, Super Flour)	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र स्थानीय तह		निरन्तर
८	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रक आकस्मिक योजना निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय		निरन्तर
९	जोखिममा पर्ने सक्ने महिला सुत्केरी, गर्भवती, स्तनपान गराई रहेका महिला सहित, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण सङ्कलन गरी आवश्यक सहयोगका लागि समन्वय गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय		निरन्तर
१०	पूर्वतयारी बारेमा राजनीतिक दल र नागरिक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित निकाय	० देखी १२ घण्टा
११	आपतकालीन स्वास्थ्य शिविर निर्माण र सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने मेशिन, औजार र औषधीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित निकाय	निरन्तर

क.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
१२	आपतकालीन चिकित्सा तैनाथ टोली गठन (RRT) र क्षमता अभिवृद्धि तालिम	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित निकाय	
१३	प्रदेश स्तरमा मनोसामाजिक परामर्श दिने जनशक्ति तयार गर्ने	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित निकाय	
१४	प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने	सामाजिक विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित निकाय	
१५	अस्पताल विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	PHEOC	
१६	विपद्को जोखिममा रहेका जिल्ला र स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र स्थानीय स्वास्थ्य शाखाका पोषण सम्पर्क व्यक्तिको आपतकालीन अवस्थामा पोषण विषयमा क्षमता विकास गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय	युनिसेफ, विश्व खाद्य कार्यक्रम	
१७	पोषण विषयगत क्षेत्रलाई प्राविधिक सहयोग र सल्लाह दिनका लागि विभिन्न प्राविधिक कार्य समूहको स्थापना गरी निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	
शिक्षा विषयगत क्षेत्र				
१	शिक्षा क्षेत्रमा सम्बद्ध समूहका व्यक्ति र संस्थाहरूको कार्यक्रमहरू तथा क्षमता अद्यावधिक गरी आवश्यकता अनुसार प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	सामाजिक विकास कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, यूनिसेफ	विपद् लगतै
२	जिल्ला तथा स्थानीय तहका शिक्षा क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि समन्वय गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, जिल्ला क्षेत्रगत सदस्यहरू	निरन्तर

क्र.सं.	लगाइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
३	आपत्कालीन अवस्थामा उपयोग हुने शैक्षिक सामग्रीहरू (Student Kit, School Kit) को प्रबन्ध गरी शैक्षिक संस्थाहरूलाई उपलब्ध गराई पठनपाठन कार्यलाई सुचारु गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, लगायत साझेदार निकाय, जिल्ला, स्थानीय तह	
४	आपतकालिन अवस्थामा वितरण गरिने शैक्षिक सामग्रीहरूको प्याकेजको निर्धारण गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, लगायत साझेदार निकाय, जिल्ला, स्थानीय तह	
५	विद्यालय विपद जोखिम न्यूनीकरण योजना अनुसार विपद् प्रभावित क्षेत्रका बिद्यालयहरूलाई आवश्यक सूचना गराइ सहयोग लिने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, लगायत साझेदार निकाय, जिल्ला, स्थानीय तह	
६	विपद्को वेलामा आश्रय स्थलको रुपमा प्रयोग हुन सक्ने विद्यालयहरूको व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षकहरूको विपद् व्यवस्थापन क्षमता सुधारका लागि कार्यक्रम विकास गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, लगायत साझेदार निकाय, जिल्ला, स्थानीय तह	
७	अस्थायी सिकाइ केन्द्रका रुपमा पहिचान गरिएका स्थानमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	शिक्षा विकास निर्देशनालय	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, लगायत साझेदार निकाय, जिल्ला, स्थानीय तह	
संरक्षण विषयगत क्षेत्र				
१	प्रभावित महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र यैनिक तथा लैगिक अल्पसङ्ख्यकको सुची तयार गर्ने। खण्डीकृत तथ्याङ्क सङ्कलन गर्न विस्तृत लेखाजोखा गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला तथा बालबालिका शाखा	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	१ देखि २ हप्ता सम्म
२	जोखिममा परेका बालबालिकालाई तत्काल उद्धार, पारिवारिक पहिचान र पुनर्स्थापना सहित संरक्षणका आवश्यक सेवाहरू उपलब्ध गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला तथा बालबालिका शाखा	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	१ देखि २ हप्ता सम्म

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
३	विपद्का कारण जोखिममा रहेका महिला, बालवालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू तथा लैङ्गिक योनिक तथा लैगिक, अल्पसङ्ख्यकहरूका लागि आवश्यक संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा सेवा सुनिश्चितता गर्ने।	सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला तथा बालबालिका शाखा	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	१ देखि २ हप्ता सम्म
४	महिलामैत्री, बालमैत्री तथा अपाङ्गतामैत्री समाग्रीहरूको भण्डारण सुनिश्चित गर्ने	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	१ देखि २ हप्ता सम्म
५	लैङ्गिक हिंसा, महिला बेचविखन, वालश्रम विरुद्ध मनोसमाजिक परामर्श सेवा सुनिश्चित गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
६	विपदबाट प्रभावित, परिवारबाट विछोडिएका, अभिभावक गुमाएका वालवालिकालाई तत्काल आवश्यक संरक्षण तथा सुरक्षा प्रदान गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
७	जोखिममा रहेका समुदायलाई लैङ्गिक हिंसा, बाल संरक्षण, मानसिक स्वास्थ्य जस्ता महत्वपुर्ण आवश्यक सेवाका लागि सहयोग गर्न हेल्पलाइन, अल्पकालीन आवास केन्द्र र सेवा प्रदायक निकायसँग समन्वय गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
८	विपद्को समयमा हुने लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकारण गर्न लैङ्गिकमैत्री स्थल निर्माण सुनिश्चित गर्ने साथै लैङ्गिक हिंसा रोकथामका कार्यक्रम उच्च प्राथमिकताका साथ लागु गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
९	• विपद्को समयमा हुने महिला हिंसा, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकहरूमा हुने हिंसाजन्य दुर्व्यवहार, शोषण र विभेद जस्ता कार्यहरू निरुत्साहित गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम निर्माण र प्रशारण गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म

क्र.सं.	लगाइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
	• हिंसा पीडितहरूको लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा सुनिश्चित गर्ने।			
१०	विस्थापित तथा शिविरहरूमा रहेका महिला तथा किशोरीहरूको लागि Dignity Kit/ Kishori Kit उपलब्ध गराउने र आवश्यक आधारभूत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
११	• जिल्ला र पालिकाहरूसँगको समन्वयमा संरक्षण र सामाजिक सुरक्षासँग सम्बन्धित सवालहरूको निराकरण गर्ने। • पीडित पक्षलाई न्यायको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने भूमिका निर्भाह गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	३ देखि ४ हप्ता सम्म
१२	• विपद्का कारण विस्थापित तथा अस्थायी वासंस्थानमा रहेकाहरूलाई सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने। • चोरी डकैति तथा बलात्कारजस्ता सम्भावित अपराधहरूबाट सुरक्षा प्रदान गर्न समन्वय गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	२ देखि ३ महिना सम्म
१३	सिमान्तकृत समूह तथा लैङ्गिक हिंसा प्रभावित, बालबालिका, विशेष अवस्थाका महिला तथा अपाङ्गता भएकालाई जिविकोपार्जन र नगद हस्तान्तरण कार्यक्रममा जोडनका लागि सहयोग गर्ने।	जिल्ला, महिला तथा बालबालिका शाखा, स्थानीय तह,	UNICEF, Save the children, Plan Nepal, नेपाल प्रहरी	२ देखि ३ महिना सम्म
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्र				
	समयावधि ०-७२ घण्टा			
१.	प्रकोपको प्रारम्भिक अवस्थाको जानकारी लिई प्रतिवेदन तयार गर्ने,	प्रदेश, जिल्ला र स्थानिय स्तरीय वास क्लस्टर लिड तथा को-लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
२.	प्रदेशस्तरीय वास क्लष्टरको बैठक तथा नियमित समन्वय गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
३.	प्रकोप प्रभावित जिल्ला तथा स्थानीय तहको वास समन्वय समितिहरूको बैठक तथा सहजीकरण गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
४.	वाससम्बन्धी सचेतनामुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
५.	मौज्दात वाससम्बन्धी राहत सामग्रीहरूको विवरण यकिन गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
६.	तालिम प्राप्त वास स्वंमसेवकहरूसँग समन्वय तथा परिचालन गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
७.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि समन्वय गर्ने,	जिल्ला, स्थानीय तह स्तरीय वास समन्वय समिति	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
८.	अत्यावश्यक राहत सामग्री प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानी गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
	समयावधिः ७२ घण्टा-२ हप्ता			
१.	प्रदेशस्तरीय वास क्लष्टरको बैठक तथा नियमित समन्वय-आवश्यकता अनुसार	वास क्लस्टर लिड तथा को-लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
२.	प्रभावित जिल्ला तथा स्थानीय तहको वास समन्वय समितिहरूको बैठक तथा सहजीकरण (आवश्यकता अनुसार)	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
३.	वास प्रर्वद्धन गर्न तालिम प्राप्त वास स्वंमसेवकहरू परिचालन गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
४.	खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता आनीबानी परिवर्तन सम्बन्धी रेडियो जिङ्गलहरू प्रसारण गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
५.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथा यसको प्रतिवेदन तयारी	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
६.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन अनुसार प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनका लागि समन्वय गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
७.	अति आवश्यक राहत सामग्री प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानी तथा वितरण गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
८.	प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी शुद्धीकरण तथा खानेपानीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
९.	प्रभावित क्षेत्रमा ईमरजेन्सी शौचालय निर्माण र व्यवस्थाका लागि समन्वय गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
१०.	थप राहात सामग्री खरिद तथा ढुवानीका लागि LTA क्रियाशीलता गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
११.	अन्तर कलस्टर समन्वय बैठक आवश्यकता पहिचानका आधारमा थप प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
	समयअवधिः२ हप्ता-४ हप्ता	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
१.	प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहको वास क्लष्टरको बैठक तथा नियमित समन्वय	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
२.	वास प्रर्वद्धन गर्न तालिम प्राप्त वास स्वंमसेवकहरू परिचालन गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
३.	प्रतिकार्य योजना अनुसार राहत सामग्री प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानी तथा वितरण गर्ने,	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
४.	प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी आपूर्ति व्यवस्थाका लागि खानेपानी प्रणालीको मर्मत, सुधार, खानेपानी शुद्धीकरण गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
५.	प्रभावित क्षेत्रमा मापदण्ड अनुसारका ईमरजेन्सी शौचालय निर्माण तथा व्यवस्था गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
६.	प्रतिकार्य योजना अनुसार थप राहत सामग्री खरिद तथा ढुवानीको व्यवस्था गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
	समयअवधि ; १ महिना-३ महिना			
१.	क्याम्प, शेल्टर तथा समुदायमा नियमित रूपमा वास प्रर्वद्धन गर्ने	प्रदेश स्तरीय वास क्लस्टर	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
२.	प्रतिकार्यको संयुक्त अनुगमन तथा समीक्षा गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
३.	आवश्यकता अनुसार वास सुविधाको सुधार तथा विस्तार गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
४.	खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी भौतिक संरचना मर्मत, निर्माण	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
५.	प्रभावित क्षेत्र र समुदायमा ठोस फोहोर व्यवस्थापन गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
६.	पुनर्निर्माणका कार्यका लागि आवश्यक कार्य गर्ने	वास क्लस्टर लिड	वास क्लस्टरका सदस्यहरू	
आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र				
१	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको आकस्मिक बैठक बोलाउने र अवस्था विश्लेषण गरी प्रभावित हुनसक्ने जनसङ्ख्या र विस्थापित हुनसक्ने घरपरिवारको तत्काल आँकलन गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू, सम्बन्धित स्थानीय तह	० देखि २४ घण्टा
२	विपद् प्रभावित जिल्ला र स्थानीय तहसँग समन्वय गरी तत्काल शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको आवश्यकता आँकलन गरी सहयोग परिचालन गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू स्थानिय तह	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
३	विस्थापित परिवारहरूको लागि पहिले नै पहिचान गरिएका स्थानहरूमा तत्काल अस्थायी बसोबासको प्रबन्ध गर्न साइट प्लानहरू उपलब्ध गराउने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू गाउँपालिका, नगरपालिका	,,
४	शिविरमा आश्रय लिनुपर्ने व्यक्तिहरूको लागि खाद्य एवम गैह्रखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउन समन्वय गर्ने प्रभावितहरूलाई गर्मीको समयमा झुल र जाडोको समयमा न्यानो कपडाको प्रबन्ध गर्न गैह्रखाद्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	अन्य विषयगत क्षेत्रहरू गाउँपालिका, नगरपालिका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	,,
५	विपद् प्रभावित र विस्थापितहरूको दर्ता एवम विवरण सङ्कलनको लागि स्थानीय सरकारलाई सहयोग गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	गाउँपालिका, नगरपालिका,	,,
६	शिविरमा नै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन स्थानीय स्वास्थ्य शाखा र स्वास्थ्य संस्थाहरूसँग समन्वय गरी अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको प्रबन्ध गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरू	२४ घण्टा देखि ७ दिन
७	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment-IRA) आधारमा आगामी एक महिनाको लागि अस्थायी बसोबास शिविर सञ्चालन आवश्यकताको आँकलन गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,
८	विस्थापन ट्र्याकिङ्ग म्याट्रिक्सको (DTM) कार्यान्वन गरी आवश्यकता वा सेवा पहिचानका लागि सूचना सङ्कलन गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,
९	प्रभावित क्षेत्रहरूमा रहेका प्रावधान र अन्तरहरू सम्बन्धी जानकारी सङ्कलन गर्न नियमित रुपमा Remote Assessment/Field Visit विधि मार्फत् सूचना, नक्सा र तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी विभिन्न क्लस्टरहरू वा निकायहरूलाई सूचना प्रदान गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
१०	शिविर व्यवस्थापनको लागि अन्तर विषयगत क्षेत्र समन्वय संयन्त्र तयार गर्ने	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	सम्बन्धित स्थानीय तह अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,
११	शिविर प्रशासन व्यवस्थापनको लागि स्थानीय नगरपालिका तथा गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	सम्बन्धित स्थानीय तह अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,
१२	आवश्यक खाद्य, गैह्र खाद्य तथा अस्थायी शिविर निर्माण सामग्री उपलब्धताको लागि स्थानीय बजार सर्वेक्षण गर्ने स्थानीय बजार सुचारू रहेको र आवश्यक गैह्रखाद्य सामग्री उचित मूल्यमा उपलब्ध हुन सक्ने अवस्थामा प्रभावित परिवारलाई नगद सहयोग गतिविधि सञ्चालन गर्न समन्वय गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	,,
१३	विस्थापितहरू रहने शिविरहरूमा उपलब्ध मानवीय सहायताको उपलब्धता, संरक्षण र सेवा प्रवाहको अनुगमन गरी सम्बन्धित विषयगत क्षेत्र र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई पृष्ठपोषण गर्न	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	अन्य विषयगत क्षेत्रहरू, स्थानीय विपद् व्यवथापन समिति	,,
१४	विपद् प्रभावित विस्थापितहरूको लागि अस्थायी शिविरमा बसोबासको प्रबन्ध गर्ने कार्यलाई आवश्यकता अनुसार निरन्तरता दिने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	,,
१५	विपद् प्रभावित बालबालिका, विशेष परिस्थितिका महिला, अपाङ्गताका भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकहरूका लागि संरक्षण विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गरी सुरक्षा एवम संरक्षणको प्रबन्ध गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
१६	विपद् प्रभावित मानिसहरूलाई सहायता प्राप्त गर्ने प्रक्रियाहरूमा सहयोग र मार्गदर्शन गर्न सहायता स्थल वा शिविरहरूमा सहयोग कक्षको प्रबन्ध गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	,,
१७	अस्थायी शिविरमा शौचालय, खानेपानी, सरसफाई तथा औषधि उपचारको लागि अन्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र	,,
१८	अस्थायी शिविरमा वृद्धवृद्धा अपाङ्गता भएका व्यक्ति एकल महिला र पुरुषका लागि छुट्टाछुट्टै उपयुक्त बस्ने ठाउँको प्रबन्धको सुनिश्चितता गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	,,
१९	विपद्को कारण आघातमा रहेका व्यक्तिहरूलाई आश्रयस्थलमा नै मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने प्रबन्ध गर्न सहयोग गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	संरक्षण विषयगत क्षेत्र	,,
२०	अस्थायी शिविर र त्यहाँका सुविधाहरू वृद्धवृद्धामैत्री अपाङ्गता मैत्री लैङ्गिकतामैत्री भएको तथा अस्थायी शिविरमा बालबालिकालाई खेल्ने ठाउँको सुनिश्चितता गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	संरक्षण विषयगत क्षेत्र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
२१	शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन क्षेत्रको बहु क्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गराई यसको आधारमा थप अवधिको लागि शिविर सञ्चालन आवश्यकता आँकलन गर्ने	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	अन्य विषयगत क्षेत्रहरू	७ दिन देखि १ महिना
२२	भौतिक संरचना पुनर्निर्माणका लागि आवश्यक काठ सहुलियत दरमा उपलब्ध गराउन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहसँग समन्वय गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरू	,,
२३	अस्थायी आश्रयस्थलमा रहेका बालबालिकाको सिकाई निरन्तरताको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहको शिक्षा शाखा र विद्यालयहरूसँग समन्वय गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	शिक्षा विकास समन्वय इकाइ, स्थानीय तह शिक्षा	,,
२४	शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको बहु क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा गराई यसको आधारमा यस क्षेत्रको पुनस्थापन तथा शीघ्र पुनर्लाभ योजना तयार गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	,,
२५	स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार विस्थापितहरूलाई घर फर्किने वातावरण तयार गरी घर फर्काउन सहजीकरण गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	,,
२६	विपद् प्रभाविहरू पहिलेको स्थानमा पुर्स्थापित हुन नसक्ने अवस्थामा वैकल्पिक पुनर्स्थापनाको प्रबन्ध गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने,	सुरक्षित आश्रय, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
२७	शिविरहरू तथा आश्रयस्थलहरू बन्द गर्ने (Decommission), निसंक्रमण (Disinfection) गर्ने र शिविरहरू बन्द गर्दा यथासक्दो साइटहरूलाई आफनो मौलिक प्रयोगमा फिर्ता लाने प्रबन्ध गर्ने,	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला, विपद् व्यवस्थापन समिति	,,
खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्र				
१.	क्षतिको द्रुत सूचना सङ्कलन गरी कलस्टरका सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने,	प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	विषयगत क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	२४ घण्टा
२.	क्लस्टरको आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी स्रोत पहिचान गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	,,
३.	क्षतिको आँकलन गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार पार्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	,,
४.	विस्थापित जनसङ्ख्याको लागत सङ्कलन गरी बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गरी तयारी खाद्यान्न सहयोगी निकायहरूसँग समन्वय गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विषयगत क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	,,
५.	Remote sensing based 72 hours assessment प्रविधि प्रयोग गरी द्रुत मनसुन प्रकोप प्रभाव मुल्याङ्कन गर्ने र खाद्य सहायताको आवश्यकतामा रहेका जनसङ्ख्याको अनुमान गर्ने,	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम	७२ घण्टाभित्र
६.	विरामी तथा घाइते पशुपन्छीको उपचार र मृत पशुपन्छीको व्यवस्थापन गर्ने,	पशुपन्छी विकास निर्देशनालय, पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय र पशु विकास शाखा	MoLMAC, कार्यालय, विकास साझेदारहरू	,,

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
७.	प्रभावित समुदायसम्म जाने वैकल्पिक मार्ग पहिचान गर्ने (आवश्यक खाद्यान्न वितरणको लागि),	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह, खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	१ हप्ता
८.	खाद्य सामग्री वितरण गर्न आवश्यक पर्ने स्वंयसेवक, वितरण केन्द्रको व्यवस्थापन गर्ने,	स्थानीय तह	WFP, NRCS र विकास साभेदारहरू	,,
९.	SPHERE standards बमोजिम minimum २,१०० kcal/person/day, को सुनिश्चितता हुनेगरी खाद्यान्न सहायता प्रदान गर्ने (दाल, चामल, नून, तेल, मसला, पिठो) ,	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय र भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	WFP, खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	२ हप्ता
१०.	खाद्य सामग्री गोदाम घरबाट वितरण केन्द्रसम्म ढुवानी तथा वितरण गर्ने,	स्थानीय तह	WFP, अन्य साझेदारहरू	१५ दिन
११.	निसर्त नगद सहायता वितरण कार्यक्रम, राहत वितरण कार्यक्रम	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	WFP, विकास साझेदारहरू	३ महिना
१२.	पोषण सुरक्षाका लागि ६ देखि ५९ महिना सम्मका बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी तथा स्तनपान गराउने महिलाका लागि नगद सहायता कार्यक्रम	सम्बन्धित स्थानीय पालिका र विश्व खाद्य कार्यक्रम	WFP, विकास साझेदारहरू	३ महिना
१३.	अति प्रभावित तथा शीघ्र खाद्य असुरक्षित क्षेत्र पहिचान गरी स्तर उन्नति गरिएको भिटामिनयुक्त चामल खरिद गरी आपूर्ति तथा वितरण गरिने छ।	सामाजिक विकास मन्त्रालय	विश्व खाद्य कार्यक्रम, अन्य साझेदार सङ्घसंस्थाहरू	३ महिना

क्र.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
१४.	खाद्यान्न र तरकारी बालीको बिउ वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने,	कृषि विकास निर्देशनालय, कृषि विकास कार्यालय, स्थानीय तह, कृषि विकास शाखा	स्थानीय तह र विकास साझेदार सङ्घसंस्था	३ महिना
१५.	खाद्य सुरक्षा, जीविकोपार्जन पुनः प्राप्तिका कामको लागि नगद (cash for work/assets) कार्यक्रमहरू	प्रदेश सरकार	WFP, Save the children, क्लष्टर सदस्य संस्थाहरू	२-४ महिना
शीघ्र पुनर्लाभ विषयगत क्षेत्र				
१.	विषयगत क्षेत्रहरूसँग समन्वय गरी विपद् प्रभावित सार्वजनिक संरचनाको पहिचान गरी सूचना सङ्कलन गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि	१ हप्ताभित्र
२.	विषयगत क्षेत्रहरूसँग समन्वय गरी विपद् प्रभावित क्षेत्रको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा लेखाजोखा गर्ने र पुनःस्थापनाका लागि आवश्यक जीविकोपार्जन तथा आयस्रोतका लगइनहरूको पहिचान गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि	एक हप्तादेखि १ महिनाभित्र
३.	स्थानीय सरोकारवालाको समन्वयमा विपद् प्रभावितहरूको ज्ञान, सीप र जीविकोपार्जनका माध्यमहरूको नक्साङ्कन गरी पहिचान गरिएका ज्ञान, सीपको आधारमा जीविकोपार्जन र आयआर्जनसम्बन्धी लगइनहरू सञ्चालन गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि	१ हप्तादेखि १ महिनाभित्र
४.	पहिचान गरिएका ज्ञान, सीपको आधारमा जीविकोपार्जन र आयआर्जनसम्बन्धी लगइनहरू सञ्चालन गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपी, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान नेपाल	१ महिनादेखि ३ महिना

क.सं.	लगइन	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	समयावधी
५.	पहिरो नियन्त्रण तथा रोकथाम, पोखरी संरक्षण, सिँचाइ कुलो सुधार, तटबन्धन, पानी मुहान संरक्षण, भू-क्षय नियन्त्रण, बाटो मर्मत, विद्यालय तथा सार्वजनिक भवन र अति आवश्यक भौतिक पूर्वाधार मर्मतसम्भार जस्ता कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपी, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान नेपाल	१ महिनादेखि ३ महिना
६.	विपद् प्रभावित परिवारका लागि पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने र कृषि विज्ञ सेवा उपलब्ध गराउनुका साथै तत्काल जीविकोपार्जनका लागि आवश्यक सीपमूलक तालिमहरू सञ्चालन, आवश्यक सामग्री, बीउ—विजन तथा कृषि औजारहरू वितरण गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपी, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान नेपाल	१ महिनादेखि ३ महिना
७.	विपद् प्रभावितहरूका लागि अनुदान तथा ऋण वितरण गर्न वित्तीय संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपी	१ महिनादेखि ३ महिना
८.	बिमाअनुसार बिमा गरिएको रकम उपलब्ध गराउन सहयोग गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपी	१ महिनादेखि ३ महिना
९.	नगद कार्य समूह (Cash Working Group) सँग समन्वय तथा सहकार्यमा कार्य गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, Cash coordination group	१ महिनादेखि ३ महिना
१०.	प्रभावित सार्वजनिक संरचनाको पुर्ननिर्माण गर्ने	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विषयगत मन्त्रालय, युएनडिपि, डब्लुएफपि, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान नेपाल	३ महिनादेखि १ वर्ष

५. अनुगमन तथा निर्देशन

क्र.सं	लगइन	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय
१	• आवश्यकताको आँकलन गर्ने र सामुदायिक, आर्थिक, सामाजिक पूर्वाधारहरूको पुर्नस्थापना गर्न बजेट व्यवस्था गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने। • विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धमा मातहतका निकाय, सामाजिक सङ्घ-संस्था, निजी क्षेत्र, व्यवसायीका प्रतिष्ठानले तोके बमोजिमको कार्य गरेको नगरेको अनुगमन गर्ने। • प्रदेशमा विपद्को अवस्थाको जानकारी सङ्घीय सरकारलाई गराउने तथा अपुग भएको स्रोत साधन माग गर्ने। • खानी तथा भूगर्भ विभाग, वन तथा भू-सरक्षण विभागसँगको सहकार्यमा बाढी, पहिरोको जोखिम न्यूनिकारण कार्य गर्ने। • विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूको बारेमा समीक्षा गर्ने। • मनसुन प्रणाली निस्कृय भएपछि यस वर्षा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसँग सम्बन्धित भएगरेका कार्यहरूको समीक्षा गर्ने। • अनुकरणीय कार्य (Best Practicc) र आवश्यक पृष्ठपोषण दिने तथा आगामी दिनमा सुधार गर्नु पर्ने क्षेत्र पहिचान गर्ने।	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, प्रदेश विपद व्यवस्थापन परिषद, प्रदेश विपद व्यवस्थापन कार्यकारी समिति	सरोकारवाला सबै मन्त्रालय, जिल्ला, स्थानीय तह र निजी क्षेत्र
मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य अद्यावधिक प्राविधिक कार्य			

खण्ड - ग:

अनुसूचीहरू

अनुसूची १:

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शान्ति सुरक्षा, विपद् व्यवस्थापन शाखा तथा मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	पद	नामथर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	प्रदेश सचिव	विपिन आचार्य	०८३-५२५७५० ९८५११९६४३८	
२.	उप-सचिव, शान्ति सुरक्षा तथा विपद् महाशाखा प्रमुख		०८३-५२५७५०	
३.	शाखा अधिकृत	अमृता पुन	९८४६५२४३०७	
४.	शाखा अधिकृत	लक्ष्मी कंडेल	९८४८०३८६६४	
५.	प्रशासकीय अधिकृत (विपद् सम्पर्क व्यक्ति)	कमला योगी	९८४८१५८९१४	
६.	इन्जिनियर	उज्ज्वल अधिकारी	९८५६०४०६४६	पिपुल इन निड (PIN)

अनुसूची २ :

कर्णाली प्रदेश स्थित प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको सम्पर्क विवरण

क्र.स	जिल्ला	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१.	सुर्खेत	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८००७७७७	surkhetdao@gmail.com
२.	दैलेख	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८०१७७७७	daodailekh@gmail.com
३.	जाजरकोट	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८०४७७७७	jajarkotdao62@gmail.com
४.	रुकुम पश्चिम	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५७८३७७७७	daorukum@gmail.com
५.	सल्यान	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५७८४७७७७	salyandao@gmail.com,
६.	कालिकोट	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८३३७७७७	dao.kalikot@gmail.com
७.	जुम्ला	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८३२७७७७	daojumla@gmail.com
८.	मुगु	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८३४७७७७	daomugu@moha.gov.np
९.	हुम्ला	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८३१७७७७	myoffice2079@gamail.com
१०.	डोल्पा	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८३०७७७७	daodolpa2076@gmail.com

अनुसूची ३:
प्रदेश र जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत रेडियो अपरेटरहरूको विवरण

सि. नं.	जिल्ला	कार्यालय	पद	नामथर	सम्पर्क नं.	कार्यालय नं.
१	सुर्खेत	कर्णाली प्रदेश आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (सञ्चार कक्ष)	प्र.स.नि	रबिन्द्र बहादुर थापा	९८४८०६००८९	०८३-५२२५२६
			स.प्र.ब.ह.	गोकुल बहादुर थापा	९८४७८४७५८३	
			स.प्र.स.ह.	तेज बहादुर थापा	९८६८६२३६१८	
			प्रा.प्र.ज.	हृदयेन्द्र खड्का	९७६२२११००७	
			व्या.स्वयंसेवक	यज्ञ लामिछाने	९८४८१५९४९०	NRCS
२	सुर्खेत	DEOC सुर्खेत	स.प्र.ब.ह.	कलम बहादुर बोहरा	९८४५२०११२८	
			स.प्र.ह.	शान्त बहादुर बम	९८४८०४३०८३	०८३-५२१३००
			प्र.ज.	जित बहादुर चन्द	९८६४३४५६९७	
३	जुम्ला	DEOC जुम्ला	स.प्र.ह.	जनक बिष्ट	९८६५३३४५०१	०८७-५२०५३०
			प्र.ह.	खिम ब. चौधरी	९८५७८९०२८३	
४	हुम्ला	DEOC हुम्ला	प्र.ब.ह.	यादब सिंह काउचा	९८५८३२२८१७	०७-६८००३३
			स.प्र.स.ह.	एकेन्द्र शाह	९८४८४५३८६३	९८५८३२२८१७
५	मुगु	DEOC मुगु	स.प्र.ज.	गोपाल के.सी.	९८६६७५८७४३	९८५८३९००९६
६	डोल्पा	DEOC डोल्पा	सप्रसह	तेज बहादुर खड्का	९८६८०८३५५९	०८७-५५०१५४
			प्र.ह.	बिष्णु ब. अधिकारी	९८४७८५६२०३	९७६९९७३७६०

सि. नं.	जिल्ला	कार्यालय	पद	नामथर	सम्पर्क नं.	कार्यालय नं.
७	पश्चिम रुकुम	DEOC पश्चिम रुकुम	स.प्र.ब.ह.	देवराज खरेल	९८५१२५९९९८	
			प्र.ज.	टोप ब. खड्का	९७६७९०२७३०	
८	कालिकोट	DEOC कालिकोट	स.प्र.ह.	सुरेश शाही	९८६७३१६८८३	०८७-४४०१८१
९	दैलेख	DEOC दैलेख	स.प्र.ज.	सुनिल थापा	९७६५८०५६०१	०८९-४१०२३३
			प्रा.प्र.ज.	कल्पना पुन मगर	९८६९९७१०६०	
१०	जाजरकोट	DEOC जाजरकोट	प्र.स.ह	निर्मला खड्का	९८२२५६८९६४	९७४५२०२८११
			स.प्र.ह.	भिम बहादुर खडका	९८५८०३९७१९	
११	सल्यान	DEOC सल्यान	प्र.ह.	दुर्गालाल चौधरी	९८४७८०६५७५	०८८-५२००७१
			स.प्र.ह.	रेशम रावत	९८६६८३१३५०	

स्रोतः प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वीरेन्द्रनगर सुर्खेत

स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	डा. रविन खड्का	निर्देशक	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	९८५११९६०००	dockhadkarabin6000@gmail.com	नेतृत्व
२	श्याम लाल आचार्य	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	९८४८०७४७४६		नेतृत्व
३	डा. भोज राज बम	फिल्ड मेडिकल अफिसर	विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन	९८४१४१८८४४	bamb@who.int	सह-नेतृत्व
४	प्रदिप अधिकारी	प्रादेशिक स्वास्थ्य अधिकृत	विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन	९८५८०७९८११	adhikarip@who.int	सह-नेतृत्व

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
५	शेर सिंह दहित	पोषण अधिकृत	युनिसेफ	९८५५०११८३९	sdahit@unicef.org	सह-नेतृत्व
६	विन्दु पन्थी	स्वास्थ्य अधिकृत	युनिसेफ	९८५८०८५५१३	bipanthi@unicef.org	सह-नेतृत्व
७	अमृत गुरूङ्ग	पोषण संयोजक	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५१३७३९२३	Amrit.gurung@wfp.org	सदस्य
८	रफिक सिद्दिकी	कार्यालय प्रमुख	युनडीपी	९८५११००७७९	Rafeeque.siddiki@undp.org	सदस्य
९	कृष्ण प्र. चापागाई	प्रदेश संयोजक	युनडीपी/सुपर	९८५८७५०९१४	krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदस्य
१०	बैद्यनाथ कर्ण	कार्यक्रम सहायक	युएनएफपिए		karna@unfpa.org	सदस्य
११	हरि ढकाल	परियोजना व्यवस्थापक	केयर नेपाल	९८५११८३५५७	Hari.dhakal@care.org	सदस्य
१२	किशोर जङ्ग शाह	व्यवस्थापक स्वास्थ्य तथा पोषण	सेभ द चिल्ड्रन	९८५११४०२८२	kishor.shah@savethechildren.org	सदस्य
१३	ललिता चौधरी	परियोजना व्यवस्थापक	प्लान इन्टरनेस्नल	९८४८२०२६०	lalita.chaudhary@plan-international.org	सदस्य
१४	रविन जोशी	व.कार्यक्रम संयोजक	वान हर्ड वल्वाइड	९८५७८६६०००		सदस्य
१५	कृष्ण शाही		ह्याण्डीक्याप इन्टरनेस्नल	९८५८३२०५०५	k.shahi@hi.org	सदस्य
१६	निर्मला भण्डारी	संयोजक	Ipas Nepal	९८४८०६१२१३	bhandarin@ipas.org	सदस्य
१७	जनार्दन पाठक		निक साइमन्स इन्स्टिच्युट	९८४३७१२८४६	janardan@nsi.edu.np	सदस्य
१८	ललित सारू		साइनिङ्ग अस्पताल, आई.एन.एफ नेपाल	९८४४८७५२३६	lalit.saru@inf.org.np	सदस्य
१९	जगन्नाथ चौधरी	स्वास्थ्य अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८६७१५७०५५	jagannath.chaudhary@nrcs.org	सदस्य
२०	हिमाल गैरे	प्रदेश संयोजक	CMC नेपाल	९८५८०२०५११	himal@cmcnepal.org.np	सदस्य
२१	भुपेन्द्र प्रसाद कंडेल		सुन्दर नेपाल	०८३५२०९२६	info@sundarnepal.org.np	सदस्य
२२	टिकाराम आचार्य	कार्यकारी निर्देशक	SAC नेपाल	०८३५१२२८२	tacharya@sacnepal.org.np	सदस्य
२३	नविन कुमार शाही		KIRDARC	९८४८२५१४७९	nshahi@kirdarc.org	सदस्य

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
२४	भगवती अधिकारी		बिबिसी	९८५१२४१०२७	bhagawati@beyondbeiging.org	सदस्य
२५	रूद्र न्यौपाने		फेज नेपाल	९८५११३१८५७	Rudra.n@phasenepal.org	सदस्य
२६	पार्वती आचार्य		CBM	९८५१२१६९०३	Parbati.acharya@cbmglobal.org	सदस्य
२७	संजय कुमार पौडेल	कार्यक्रम संयोजक	AHF Nepal	९८५११८२१०७	Sanjaya.paudel@ahf.org	सदस्य

शीघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्र

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	अजित कुमार कर्ण	सचिव	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	९८५८०५५१४८		नेतृत्व
२	भरत कार्की	शाखा अधिकृत, सातौं (विपद् सम्पर्क व्यक्ति)	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	९८४३७११३६१	bharatkarki234@gmail.com	नेतृत्व
३	रफिक सिद्दिकि	फिल्ड कार्यालय प्रमुख	युएनडिपि	९८५११००७७९	rafeeque.siddiqui@undp.org	सह-नेतृत्व
४	कृष्ण प्र. चापागाई	प्रदेश संयोजक	युएनडिपि/सुपर	९८५८७५०९१४	krishna.prasad.chapagai@undp.org	सह-नेतृत्व
५	सुनिता पौडेल	म.बि.अ	समाजिक विकास मन्त्रालय	९८६७३१२८४४		सदस्य
६	बलबिर सुनार	शिक्षा समूह (सम्पर्क व्यक्ति)	समाजिक विकास मन्त्रालय	९८५८०५१४३१		सदस्य
७	श्यामलाल आचार्य	स्वास्थ्य तथा पोषण समूह (सम्पर्क व्यक्ति)	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	९८५८०४७४७६		सदस्य
८	कमला खान	शाखा अधिकृत, (सम्पर्क व्यक्ति)	जलस्रोत तथा उर्जा विकास मन्त्रालय	९८६४७९७२७३		सदस्य

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
९	उत्सव धिताल	इन्जिनियर (सम्पर्क व्यक्ति)	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	९८४३५०९७११		सदस्य
१०	विशाल खत्री	सम्पर्क व्यक्ति	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	९८६२४१४९६३		सदस्य
११	डा. इन्दिरा कँडेल	सम्पर्क व्यक्ति	जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय	९८५८०७४५०६		सदस्य
१२	गणेश कुमार ढकाल	प्रमुख	विश्व खाद्य कार्यक्रम (WFP)	९८५१३७४००१	ganesh.dhakal@wfp.org	सदस्य
१३	मतिलाल ढकाल	कार्यक्रम संयोजक	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८०२५९५७	matilal.dhakal@savethechildren.org	सदस्य
१४	उज्ज्वल अधिकारी	प्रदेश प्राविधिक संयोजक	पि आई एन (PIN)	९८५६०४०६४६	ujjwal.adhikari@peopleinneed.net	सदस्य
१५	आत्माराम न्यौपाने	परियोजना विश्लेषक	युएनएफपिए	९८५१३१७४२६	aneupane@unfpa.org	सदस्य
१६	मिना पराजुली	क्षेत्रीय प्रबन्धक	प्लान नेपाल	०८३५२३००७	Mina.Parajuli@plan-international.org	सदस्य
१७	लिलाराम सुवेदी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०४९८४४	subedililaram@gmail.com karnali.province@nrcs.org	सदस्य
१८	भोजराज ओझा	DRR-CCA अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८५७८७७०९०	bhojraj.ojha@nrcs.org	सदस्य

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता विषयगत क्षेत्र

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	डा. योगेन्द्र मिश्र	प्रदेश सचिव	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय	९८४०७३३१३८	mwredskt@gmail.com	नेतृत्व
२	रमेश सुवेदी	ब. सि. डि. इ.	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय	९८५८०४८५९९	rsubedi_7@yahoo.com	नेतृत्व
३	कमला खान	शाखा अधिकृत	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय	९८६४७९७२७३	gyawalikamala99@gmail.com	नेतृत्व
४	कटक ब. रोकाया	वास अधिकृत	युनिसेफ	९८५८०८५५०४	kbrokaya@unicef.org	सह-नेतृत्व
५	दिपक श्रेष्ठ	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	युनिसेफ	९८५८०८५५०१	dishrestha@unicef.org	सदस्य
६	वृष बहादुर शाही	स्वास्थ्य सेवा महाशाखा प्रमुख	सामाजिक बिकास मन्त्रालय स्वास्थ महाशाखा	९८४१७२१७४०	brishjee@gmail.com	सदस्य
७	श्याम आचार्य	वास फोकल ब्यक्ति	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	९८५८०४७४७६	shyamacharya65@gmail.com	सदस्य
८	श्रीधर भट्टराई	नि. निर्देशक	खानेपानी, सिचाई तथा उर्जा विकास निर्देशनालय सुर्खेत	९८५८०२७९६६	wsiedo.surkhet@gmail.com	सदस्य
९	दीपा हमाल	निर्देशक	शिक्षा विकास निर्देशनालय	९८५८०५१५८०	edd@karnali.gov.np	सदस्य
१०	भुपेन्द्र भण्डारी	कार्यालय प्रमुख	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	९८४४८८३३५९	bbhupendra5050@gmail.com	सदस्य
११	मनोज राज दैवज्ञ	कार्यालय प्रमुख	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन कार्यालय, सुर्खेत	९८५८०४९४७७	fwssmp.surkhet@gmail.com	सदस्य

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१२	राजु खत्री	ईन्जिनीयर	प्लान इन्टर नेसनल नेपाल	९८०१२४१०६८	Raju.Khatri@plan-international.org	सदस्य
१३	मिना पराजुली	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	प्लान इन्टर नेसनल नेपाल	९८०२०२०४६९	mina.parajuli@plan-international.org	सदस्य
१४	रत्न ओझा	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८४२०८११	Ratna.Ojha@savethechildren.org	सदस्य
१५	कृति बज्राचार्य	निर्माण संयोजक, सुर्खेत फिल्ड कार्यालय	सेभ द चिल्ड्रेन	९८४३२६६३८७	kreeti.bajracharya@savethechildren.org	सदस्य
१६	मदन भट्ट	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	हेल्भीटास	९८५८०५१९०२	Madan.Bhatta@helvetas.org	सदस्य
१७	निलकण्ठ पाण्डे	क्षमता विकास विज्ञ	हेल्भीटास	९८५७०३८७२७	nilkanth.pandey@helvetas.org	सदस्य
१८	पदम लम्साल	परियोजना व्यवस्थापक	केयर नेपाल	९८४२१४६९२६	padam.lamsal@care.org	सदस्य
१९	कृष्ण चापागाई	प्रदेश संयोजक	UNDP (SUPER)	९८५८७५०९१४	krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदस्य
२०	प्रदिप अधिकारी	प्रादेशिक स्वास्थ्य अधिकृत	WHO	९८५८०७९८११	adhikarip@who.int	सदस्य
२१	विमला सुवेदी	कार्यक्रम संयोजक	WFP	९८५१३७३८९७	bimala.subedi@wfp.org	सदस्य
२२	रबिन गोदार	प्राविधिक अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कर्णाली प्रदेश	९८५७०६८०६८	rabgod049@gmail.com	सदस्य
२३	राजकुमार क्षेत्री	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कर्णाली प्रदेश	९८४८०२६३०३	rajkumar.kshetri@nrcs.org; karnali.province@nrcs.org	सदस्य

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
२४	राम लाल आचार्य	जिल्ला अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सुर्खेत	९८५८०५२३१०	nrcs.skt@gmail.com	सदस्य
२५	निराजन श्रेष्ठ	सुशासन विज्ञ	सुस्वा परियोजना	९७६९९६०३४०	gov@suswa.org	सदस्य
२६	मिन बस्नेत	प्रदेश कार्यक्रम प्रमुख	जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन परियोजना	९८५६०७४१८९	mbasnet@laccp.org.np; LACCproject@laccp.org.np	सदस्य
२७	हरि सापकोटा	पूर्वाधार विज्ञ		९८४९६७२१४१	hsapkota@laccp.org.np	सदस्य
२८	भुपेन्द्रप्रसाद कंडेल	कार्यकारी निर्देशक	सुन्दर नेपाल	९८४८०४१५३०	bkandel@sundarnepal.org.np	सदस्य
२९	राज ब. रोकाया	प्रदेश निर्देशक	किर्डाक नेपाल	९८४८३०९१०५	raj.rokaya@kirdarc.org	सदस्य
३०	टिकाराम आचार्य	कार्यकारी निर्देशक	स्याक नेपाल	९८५८०५१५४६	tacharya@sacnepal.org.np	सदस्य
३१	मिन रावल	प्रदेश निर्देशक	छाँया नेपाल	९८५८३२२१२३	meen.rawal@chay-ya.org	सदस्य
३२	हिरासिंह थापा	कार्यकारी निर्देशक	सोसेक नेपाल	९८५८०५१०८९	hira.thapa@sosec.org.np	सदस्य
३३	नरेन्द्र के.सी.	कार्यकारी निर्देशक	RSDC, West Rukum	९८६८४५८६९४	rukumelinarendra694@gmail.com	सदस्य
३४	जगत के.सी.	कार्यकारी निर्देशक	EDS, Surkhet	९८४८०४०५००	edssociety1@gmail.com	सदस्य
३५	देवीराम देवकोटा	प्रदेश अध्यक्ष	नेपाल पत्रकार महसङ्घ, कर्णाली प्रदेश	९८६१०४३५४७	devkota.am@gmail.com	सदस्य
३६	मान बहादुर रोकाया	प्रदेश अध्यक्ष	खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता महासङ्घ, कर्णाली प्रदेश	९८४८३१४५५५	mbrokaya@gmail.com	सदस्य
३७	हस्त बहादुर पुन	प्रदेश अध्यक्ष	नेपाल नगरपालिका सङ्घ, कर्णाली प्रदेश	९८५८०८५७७७	mayo@gurbhakotmun.gov.np	सदस्य

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
३८	निम बहादुर केसी	प्रदेश अध्यक्ष	गाउँपालिका राष्ट्रिय महषसङ्घ नेपाल, कर्णाली प्रदेश	९८५७८२२५९९	nimkcarun@gmail.com	सदस्य
३९	भगवती बिसी	कार्यक्रम अधिकृत		९८६८३१७००८		सदस्य
४०	प्रकाश सारु	प्रदेश अध्यक्ष	गैसस महासङ्घ, कर्णाली प्रदेश	९८५८०३७८६८	gskc@gmail.com	सदस्य
४१	पदम बहादुर शाही	प्रदेश अध्यक्ष	नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ,कर्णाली प्रदेश	९८५८०५०२६९	panchakoshi123@gmail.com	सदस्य
४२	नन्दराज धिताल	प्रदेश अध्यक्ष	राष्ट्रिय अपाङ्ग महासङ्घ नेपाल, कर्णाली प्रदेश	९८५८३२२२९३	karnali@nfdn.org.np	सदस्य

खाद्य सुरक्षा विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	विशाल खत्री	बागवानी विकास अधिकृत	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	९८६२४१४९६३	Khatribishal434@gmail.com	नेतृत्व
२	विमला खनाल	बाली विकास अधिकृत	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	९८६८०२२०४०	Bimalakhanal26@gmail.com	नेतृत्व
३	दिनेश पौडेल	कृषि प्रसार अधिकृत	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	९८६७६२६४२१	Paudeldinesh032@gmail.com	नेतृत्व

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
४	गणेश कुमार ढकाल	प्रमुख	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५१३७४००१	ganesh.dhakal@wfp.org	सह-नेतृत्व
५	यज्ञ पुन	प्रदेश संयोजक	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५८०४७००७	yagya.pun@wfp.org	सह-नेतृत्व
६	चित्र बहादुर रोकाय	नि. निर्देशक	कृषि विकास निर्देशनालय	९८५८०७१३०५	chitrarokaya@gmail.com	सदस्य
७	डा. ऋषभ गुरागाँई	नि. निर्देशक	पशुपन्छी विकास निर्देशनालय	९८५८०६५२८७	dlfdfssurkhet@gmail.com	सदस्य
८	बखत ब. खड्का	प्रमुख	RHVAP	९८५८०५६९८९	Bbkhadka13@gmail.com	सदस्य
९	पुर्ण थापा	कृषि अधिकृत	RHVAP	९८४८०५१६७२	pgbt.2065@gmail.com	सदस्य
१०	डा. धर्म राज गिरी	प्रमुख	NAMP	९८५८०५५३२५	pmamp.piu.surkhet@gmail.com	सदस्य
११	सुरेश वली	बाली विकास अधिकृत	NAFHA	९८४७९८९५६७	piukarnali.nafha@gmail.com	सदस्य
१२	भरत कार्की	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	९८४३७११३६१	Bharatkarki234@gmail.com	सदस्य
१३	राम प्रसाद उपाध्याय	विपद् फोकल व्यक्ति	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८४८०२४६२७	mosdsurkhet@gmail.com	सदस्य
१४	कमला योगी	विपद् फोकल व्यक्ति	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	९८४८१५८९१४	kamalayogi914@gmail.com	सदस्य
१५	पदम बहादुर रोकाय	विपद् फोकल व्यक्ति	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	९८५८०९६०००	padambudha2055@gmail.com	सदस्य
१६	केशव राज बुढा	विपद् फोकल व्यक्ति	खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी	९८५८०३०२०७	surkhet@fmtc.org.np	सदस्य
१७	हर्षविक्रम खड्का	विपद् फोकल व्यक्ति	उद्योग वाणिज्य सङ्घ		surkhetcci@gmail.com	सदस्य
१८	लक्ष्मण देवकोटा	विपद् फोकल व्यक्ति	उद्योग वाणिज्य सङ्घ	९८५८०५१६२६		सदस्य

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१९	लिलाराम सुवेदी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०४९८४४		सदस्य
२०	राजकुमार क्षेत्री	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०२६३०३	rajkumar.kshetri@nrcs.org karnali.province@nrcs.org	सदस्य
२१	सजनी चौधरी	विपद् फोकल व्यक्ति	UNDP	९८५१२४९१०२	sajani.chaudhary@undp.org	सदस्य
२२	मतिलाल ढकाल	कार्यक्रम संयोजक	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८०२५९५७	matilal.dhakal@savethechildren.org	सदस्य
२३	मदन प्रसाद भट्ट	विपद् फोकल व्यक्ति	Helvetas	९८५८०५१९०२	madan.bhatta@helvetas.org	सदस्य
२४	बुद्धिबल मगराती	विपद् फोकल व्यक्ति	GiZ	९८४६२७९६६४	buddhi.magaratimijar@giz.de	सदस्य
२५	विनय ज्ञवाली	विपद् फोकल व्यक्ति	Plan International	९८०१२४११५३	binay.jhawali@plan-international.org	सदस्य
२६	कृष्ण लम्साल	विपद् फोकल व्यक्ति	LI- BIRD	९८५५०३१६७२	krishna.lamsal@libird.org	सदस्य
२७	रोशनी घिमिरे	विपद् फोकल व्यक्ति	SAHAS Nepal	९८४००१४४९१	roshani@sahasnepal.org.np	सदस्य
२८	तिलक अधिकारी	विपद् फोकल व्यक्ति	फियान नेपाल	९८४२५२५१५०	tilak.adhikari@fiannepal.org	सदस्य
२९	प्रदिप सागर तिवारी	विपद् फोकल व्यक्ति	Felm-Nepal	९८०१२३४४७८	Pradip.sagartiwari@felm.org	सदस्य
३०	सुमन न्यौपाने	विपद् फोकल व्यक्ति	UMN	९८४५४२२२००	Suman.neupane@umn.org.np	सदस्य

बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	विपिन आचार्य	प्रदेश सचिव	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	०८३-५२५७५० ९८५११९६४३८	moial@karnali.gov.np	नेतृत्व

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
२		उप-सचिव, शान्ति सुरक्षा तथा विपद् महाशाखा प्रमुख	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	०८३-५२५७५०		नेतृत्व
३	अमृता पुन	शाखा अधिकृत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	९८४६५२४३०७		नेतृत्व
४	लक्ष्मी कंडेल	शाखा अधिकृत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	९८४८०३८६६४	55kandellaxmi@gmail.com	नेतृत्व
५	कमला योगी	प्रशासकीय अधिकृत (विपद् सम्पर्क व्यक्ति	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	९८४८१५८९१४	kamalayogi914@gmail.com	नेतृत्व
६	गणेश कुमार ढकाल	प्रमुख	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५१३७४००१	ganesh.dhakal@wfp.org	सह-नेतृत्व
७	यज्ञ पुन	प्रदेश संयोजक	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५८०४७००९	yagya.pun@wfp.org	सह-नेतृत्व
८	रुपलाल ऐडी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	UNICEF	९८५८०८५५२०	raidi@unicef.org	सदस्य
९	दिपेश जङ्ग शाह	पृतनापति	उत्तर पश्चिम पृतना हे.क्वा सुर्खेत	०८३-५४१४०४५ ९८५१००२५११	div-northwest@nepalarmy.mil.np	सदस्य
१०	प्रज्वल अधिकारी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	उत्तर पश्चिम पृतना हे.क्वा सुर्खेत	९८४३८१९३३४	prajwal.tanahun@gmail.com	सदस्य
११	खिम बहादुर खड्का	विपद् सम्पर्क व्यक्ति (प्र.नि.)	कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय	९८५१२८३१०४	kspo_karya@nepalpolice.gov.np	सदस्य
१२	कृष्णराज पाठक	स प्र ब उ	स.प्र.बल नेपाल नं.६ महेश्वरी बाहिनी मुख्यालय सुर्खेत	०८३-५४१२०९४ ९८५१२७२०१४	apfmaheshwori.bgd@gmail.com	सदस्य

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१३	डा. पृथ्वी बहादुर बोगटी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति (स.प्र.ना.उ)	स.प्र.बल नेपाल नं.६ महेश्वरी बाहिनी मुख्यालय सुर्खेत	९८५१२५५९१२	prithivi.bogati@gmail.com	सदस्य
१४	विष्णुराज आचार्य	(अ.नि)	राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	९८५८०४८७००	nidkarnali6@gmail.com	सदस्य
१५	लिलाराम सुवेदी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०४९८४४	subedililaram@gmail.com	सदस्य
१६	राजकुमार क्षेत्री	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०२६३०३	rajkumar.kshetri@nrcs.org karnali.province@nrcs.org	सदस्य
१७	डा. इन्दिरा कंडेल	कार्यालय प्रमुख	जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय, सुर्खेत	९८५८०७४५०६	ohmsurkhet@gmail.com	सदस्य
१८	कृष्ण प्रसाद चापागाई	प्रदेश संयोजक	यु एन डि पि / सुपर	९८५८७५०९१४	Krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदस्य
१९	प्रकाश चन्द्र भट्ट	आपूर्ति संयोजक, सुर्खेत फिल्ड कार्यालय	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८०७१६११	prakash.bhatt@savethechildren.org	सदस्य
२०	उज्ज्वल अधिकारी	प्रदेश प्राविधिक संयोजक	PIN	९८५६०४०६४६	ujjwal.adhikari@peopleinneed.net	सदस्य
२१	रविन्द्र थापा	प्रहरी सहायक निरिक्षक	प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	०८३-५२२५२६	peocsurkhet@gmail.com	सदस्य
२२	रुपलाल ऐडी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	UNICEF	९८५८०८५५२०	raidi@unicef.org	सदस्य

खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	विपिन आचार्य	प्रदेश सचिव	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रि परिषद्को कार्यालय	०८३५२५७५० ९८५११९६४३८	moial@karnali.gov.np	नेतृत्व
२		उप-सचिव, शान्ति सुरक्षा तथा विपद् व्यबस्थापन महाशाखा (प्रमुख)	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रि परिषद्को कार्यालय			नेतृत्व
३	अमृता पुन	शाखा अधिकृत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रि परिषद्को कार्यालय	९८४६५२४३०७		नेतृत्व
४	लक्ष्मी कंडेल	शाखा अधिकृत	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रि परिषद्को कार्यालय	९८४८०३८६६४	55kandellaxmi@gmail.com	नेतृत्व
५	कमला योगी	प्रशासकीय अधिकृत(विपद् सम्पर्क व्यक्ति)	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रि परिषद्को कार्यालय	९८४८१५८९१४	kamalayogi914@gmail.com	नेतृत्व
६	दिपेश जङ्ग शाह	पृतनापति	उत्तर पश्चिम पृतना हे.क्वा सुर्खेत	०८३-५४१४०४५, ९८५१००२५११	div-northwest@nepalarmy.mil.np	सह-नेतृत्व
७	प्रज्वल अधिकारी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	उत्तर पश्चिम पृतना हे.क्वा सुर्खेत	९८४३८१९३३४	prajwal.tanahun@gmail.com	सह-नेतृत्व
८	खिम बहादुर खड्का	विपद् सम्पर्क व्यक्ति (प्र.नि.)	कर्णाली प्रदेश प्रहरी कार्यालय	९८५१२८३१०४	kspo_karya@nepalpolice.gov.np	सह-नेतृत्व
९	कृष्णराज पाठक	स प्र ब उ	स.प्र.बल नेपाल नं.६ महेश्वरी बाहिनी मुख्यालय सुर्खेत	०८३-५४१२०९४, ९८५१२७२०१४	apfmaheshwori.bgd@gmail.com	सह-नेतृत्व

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१०	डा. पृथ्वी बहादुर बोगटी	विपद् सम्पर्क व्यक्ति (सप्रनाउ)	स.प्र.बल नेपाल नं.६ महेश्वरी बाहिनी मुख्यालय सुर्खेत	९८५१२५५९१२	prithivi.bogati@gmail.com	सह-नेतृत्व
११	ओम बहादुर खड्का	(अ.नि)	राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	९८५८०४८७००	nidkarnali6@gmail.com	सदस्य
१२	लिलाराम सुवेदी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०४९८४४	subedililaram@gmail.com	सदस्य
१३	भोजराज ओझा	DRR-CCA अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८५७८७७०९०	bhojraj.ojha@nrcs.org	सदस्य
१४	डा. इन्दिरा कंडेल	कार्यालय प्रमुख	जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय, सुर्खेत	९८५८०७४५०६	ohmsurkhet@gmail.com	सदस्य
१५	यज्ञ पुन	प्रदेश संयोजक	WFP	९८५८०४७००९	yagya.pun@wfp.org	सदस्य
१६	कृष्ण प्रसाद चापागाई	प्रदेश संयोजक	यु एन डि पि / सुपर	९८५८७५०९१४	Krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदस्य
१७	रत्न राज ओझा	प्रमुख, सुर्खेत फिल्ड कार्यालय	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८०८१६११	ratna.ojha@savethechildren.org	सदस्य
१८	उज्ज्वल अधिकारी	प्रदेश प्राविधिक संयोजक	PIN	९८५६०४०६४६	ujjwal.adhikari@peopleinneed.net	सदस्य
१९	रविन्द्र थापा	प्रहरी सहायक निरिक्षक	प्रदेश आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	०८३-५२२५२६	peocsurkhet@gmail.com	सदस्य

शिक्षा विषयगत क्षेत्र

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	रोशनी कुमारी श्रेष्ठ	सचिव	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८५८०८९६००		संरक्षक
२	दीपा हमाल	निर्देशक	शिक्षा विकास निर्देशनालय	९८५८०५१५८०	dipahamal@hotmail.com	नेतृत्व
३	बलवीर सुनार	ब. शिक्षा अधिकृत	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८५८०५१४३१	balbir.sunar6@gmail.com	सचिवालय/ सदस्य सचिव
४	सुवर्ण खड्का	उप-सचिव	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८४८०२८००४	subarna2035@gmail.com	सदस्य
५		उप-सचिव	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्री परिषद कार्यालय			सदस्य
६	तिलक बहादुर खत्री	प्रशिक्षक	मानव संसाधन विकास केन्द्र	९८५८०५८२३२	tilak.hrdc@gmail.com	सदस्य
७	फर्सुराम पन्थ	कार्यक्रम अधिकृत	युनिसेफ	९८५८०८५५१०	ppanth@unicef.org	सह-नेतृत्व
८	टीका वि. क.	वरिष्ठ शिक्षा सयोजक	सेभ द चिल्ड्रेन	९८४८६९८५०८	tika.bk@savethechildren.org	सह-नेतृत्व
९	बिमला सुबेदी	कार्यक्रम अधिकृत	विश्व खाद्य कार्यक्रम (WFP)	९८५१३७३८९७	bimala.subedi@wfp.org	सदस्य
१०	शान्ती थापा	विशेषज्ञ	प्लान इन्टरनेशनल नेपाल	९८०१२४४२७८	shanti.thapa@plan-nternational.org	सदस्य
११	कृष्ण प्रसाद चापागाईं	संयोजक	युएनडिपि	९८५८७५०९१४	krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदस्य

क्र. सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१२	भुपेन्द्र कडेल	प्रदेश संयोजक	शिक्षाको लागि राष्ट्रिय अभियान (NCE)	९८४८०४१५३०	bkandel@sundarnepal.org.np	सदस्य
१३	माया सापकोटा	अध्यक्ष	सुन्दर नेपाल संस्था	९८४४८६३९७७	msapkotancenepal@gmail.com	सदस्य
१४	टेकराज आचार्य	संयोजक	CCR-कर्णाली	९८५८०५०७०४	tekrajskt@gmail.com	सदस्य
१५	गोविन्द कोइराला	अध्यक्ष	एसएमसी महासङ्घ	९८५८०५००५०	gobindakoirala@gmail.com	सदस्य
१६	तेज सोनाम	परियोजना व्यवस्थापक	SAC नेपाल	९८४८२५८८८४	tsonam@sacnepal.org.np	सदस्य
१७	मिन बहादुर शाही	ब्यवस्थापन प्रबन्धक	कोपिला भ्याली सेवा समाज	९८०२५६५१०९	min.shahi@kopilavalley.org	सदस्य
१८	बखत बहादुर भण्डारी	प्रदेश संयोजक	टेक्सेस परियोजना	९८५८०२८२५५	bakhat.bhandari@hyplus.fi	सदस्य
१९	तपेन्द्र सावद	परियोजना संयोजक	आवाज	९८५८०४८४००	tapendra.sawad977@gmail.com	सदस्य
२०	टक प्रशाद तिमिल्सेना	विद्यालय मानसिक स्वास्थ्य अधिकृत	सि एम सि नेपाल	९८४८४९७४४६	tankatimlsena1975@gmail.com	सदस्य
२१	हिकमत नेपाली	कार्यक्रम सयोजक	कर्णाली सिकाइ समूह	९८५८०३२८३३	hikmat2024@gmail.com	सदस्य
२२	मन्जु लोहनी	प्रदेश संयोजक	पिपल इन निड	९८४६१२८४४९	manju.lohani@peopleinneed.net	सदस्य
२३	हिरा सिं थापा	कार्यकारी निर्देशक	सोसेक नेपाल	९८५८०५१०८९		सदस्य
२४	सिस्टर रोसिटा	कार्यकारी निर्देशक	नेपाल नाजरेथ सोसाइटी नवज्योति केन्द्र	९८४८०९४०४८	njcskt@gmail.com	सदस्य

संरक्षण विषयगत क्षेत्र

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	रोशनी कुमारी श्रेष्ठ	प्रदेश सचिव	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८५८०८९६००	mosdsurkhet@gmail.com	संयोजक
२	विपिन आचार्य	प्रदेश सचिव	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय			संदस्य
३	सुवर्ण कुमार खड्का	उप सचिव	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८५८०३६००४		सदस्य
४	उपेन्द्र प्रसाद आचार्य		नेपाल प्रहरी	९८५१२९४९४१		सदस्य
५	डा. रविन खडका	निर्देशक	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय	९८५११९६०००		सदस्य
६	डम्बरबहादुर रोकाय	प्रदेश समन्वय अधिकृत	राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्	९८५८०५०१४४	dambar.crrp@gmail.com	सदस्य
७	सुनिता पौडेल	महिला विकास अधिकृत	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९८६७३१२८४४		सदस्य सचिव
८	कुंगा सण्डुप लामा	बाल संरक्षण अधिकृत	युनिसेफ	९८५८०८५५०६	klama@unicef.org	सह संयोजक
९	आत्माराम न्यौपाने	कार्यक्रम विश्लेषक	युएनएफपिए	९८५१३१७४२६	aneupane@unfpa.org	सह संयोजक
१०	जुठीराम चौधरी	कार्यक्रम व्यवस्थापक	सेभ द चिल्ड्रेन	९८४७८३४३१३	Juthiram.chaudhari@savethechildren.org	सह संयोजक
११	दुर्गा क्षेत्री	कार्यक्रम व्यवस्थापक	प्लान नेपाल	९८४८०२९७००	durgakumari.kshetri@plan-international.org	सदस्य
१२	विमला सुवेदी	कार्यक्रम संयोजक	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५१३५३८९७	bimala.subedi@wfp.org	सदस्य

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१३	रफिक अहमद सिद्धिकी	कार्यालय प्रमुख	यूएनडिपी, फिल्ड कार्यालय	९८५११००७७९	Rafeeque.siddiqui@undp.org	सदस्य
१४	राजकुमार क्षेत्री	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०२६३०३	rajkumar.kshetri@nrcs.org	सदस्य
१५	देवीसरा सारु मगर	संगठन विकास सहायक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८१६१६२३	sarudevi863@gmail.com	सदस्य
१६	शेर बहादुर थापा	कार्यक्रम अधिकृत	सीएमसी नेपाल	९८४८७३५२२६	Sher.thapa35@gmail.com	सदस्य
१७	उर्मिला विसी	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	टि पी ओ नेपाल	९८४८००७००३	Urmilac084@gmail.com	सदस्य
१८	टीकाराम आचार्य	कार्यकारी निर्देशक	स्याक नेपाल	९८५८०५१५४६	Tacharya@sacnepal.org	सदस्य
१९	दिल कुमारी बुढा		ओरेक नेपाल	९८४७८५०६७४		सदस्य
२०	भुपेन्द्र प्रसाद कडेल	कार्यकारी निर्देशक	सुन्दर नेपाल	९८४८०४१५३०	bkandel@sundarnepal.org.np	सदस्य
२१	पवित्रा शाही	कार्यकारी निर्देशक	आवाज संस्था (बाल हेल्पलाइन १०९८)	९८५८०५०८०७	skt@aawaaj.org.np	सदस्य
२२	हिरा सिंह थापा	कार्यकारी निर्देशक	सोसेक (बाल हेल्पलाइन १०९८)	९८५८०५१०८९	hira.thapa@sosec.org.np	सदस्य
२३	धन बहादुर गौतम		आत्म सम्मानका लागि सहकार्य (क्याड)	९८४८२७४८५०	dhangjumli@gmail.com	सदस्य
२४	दलसिं कुमाल		सादा नेपाल	९८५१२२५५९८		सदस्य
२५	राज बहादुर रोकाया	कार्यक्रम व्यवस्थापक	किर्डाक नेपाल	९८४८३०९१०५		सदस्य
२६	देवी पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	वाम नेपाल	९८४८०००३५३	wam.skt@gmail.com	सदस्य

क. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
२७	टेकराज आचार्य	कार्यक्रम संयोजक	बाल अधिकारका लागि साझा अभियान सञ्जाल	९८५८०५०७०४	cso@ccrkarnali.org.np	सदस्य
२८	चेतन गिरी	कार्यक्रम संयोजक	बालविवाह विरुद्ध साझा अभियान	९८५१०१०३६१	chetan@aawaaj.org.np	सदस्य
२९	नन्दराम धिताल		राष्ट्रिय अपाङ्ग महासङ्घ			सदस्य
३०	भक्त बहादुर नेपाली		केयर नेपाल	९८५८०५२९३५		सदस्य
३१	समिक्षा चौधरी	अध्यक्ष	प्रदेश बाल क्लब सञ्जाल	९७६९९६१०५२	samikshach5896@gmail.com	सदस्य
३२	मान बहादुर भण्डारी		कोपिला भ्याली	९८०२५९९३४१	Man.bhandari@kopilavally.org	सदस्य
३३	गोपाल प्रसाद घिमिरे	प्रमुख	एस ओ एस बालग्राम	९८५८०७४१८८	gopal.ghimire@sosnepal.org.np	सदस्य
३४	सिस्टर रोसिटा	संस्थापक	नेपाल नाजरेथ सोसाइटि	९८४८०९४०४८	njcskt@gmail.com	सदस्य
३५	नारायण सुवेदी	प्रदेश संयोजक	इन्सेक नेपाल	९८५८०२१६८९	narayan@insec.org.np	सदस्य

आवास, शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र

क. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
१	अर्जुन कुमार बम	प्रदेश सचिव	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	९८५१२४९३७५	bamarjun123@gmail.com	नेतृत्व
२	उत्सव धिताल	ईन्जिनियर/ (सम्पर्क व्यक्ति)	भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय	९८४३५०९७११	utsabdhital18@gmail.com	नेतृत्व

क्र. स.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	इमेल	भूमिका
३	रत्न राज ओझा	प्रमुख, सुर्खेत फिल्ड कार्यालय	सेभ द चिल्ड्रेन	९८५८०८१६११	ratna.ojha@savethechildren.org	सह-नेतृत्व
४	कृति बज्राचार्य	निर्माण संयोजक, सुर्खेत फिल्ड कार्यालय	सेभ द चिल्ड्रेन	९८४३२६६३८७	kreeti.bajracharya@savethechildren.org	सह-नेतृत्व
५	लिलाराम सुवेदी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कर्णाली प्रदेश	९८४८०४९८४४	karnali.province@nrcs.org	सह-नेतृत्व
६	राजकुमार क्षेत्री	प्रदेश कार्यालय प्रमुख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कर्णाली प्रदेश	९८४८०२६३०३	rajkumar.kshetri@nrcs.org	सदस्य
७	गणेश कुमार ढकाल	प्रमुख	विश्व खाद्य कार्यक्रम	९८५१३७४००१	ganesh.dhakal@wfp.org	सदस्य
८	कृष्ण प्र. चापागाई	प्रदेश संयोजक	यु एन डि पि	९८५८७५०९१४	krishna.prasad.chapagai@undp.org	सदश्य
९	उज्ज्वल अधिकारी	प्रदेश प्राविधिक संयोजक	पिपुल इन निड(PIN)	९८५६०४०६४६	ujjwal.adhikari@peopleinneed.net	सदस्य